

VALDĪBAS VĒSTNESIS

Maksa par „Valdības Vēstnesi”:	
ar piesūtīšanu:	bez piesūtīšanas:
par Ls	(saņemot ekspedīcijā) par Ls
1/2 gadu . . . . . 22,—	1/2 gadu . . . . . 18,—
3 mēn. . . . . 6,—	1/2 gadu . . . . . 10,—
1 . . . . . 2,—	3 mēn. . . . . 5,—
Piesūtīt pa pastu un pie atkalpārdevējiem . . . . . 13,—	1 1,70
	Par atsevišķu numuru . . . . . 10,—

Latvijas valdības

Iznāk katru dienu, izņemot

Redakcija:

Rīgā, pili 2. ist. Tālrūnis 20032
Runas stundas no 11—12

oficiālais laikraksts

svētdienas un svētku dienas

Kantoris un ekspedīcija:

Rīgā, pili 1. ist. Tālrūnis 20031
Atvērts no pulksten 9—3

Sludinājumu maksa:	
a) tiesu sludinājumi līdz 30 vienslejiņām rindīnām	Ls 4,—
par katru tālāku rindīņu	„—,15
b) citu iestāžu sludinājumi par katru vienslejiņu rindīņu	„—,20
c) no privātiem par katru viensl. rindīņu (par obligāt. studin.)	„—,25
d) par dokumentu pazuudšanu no katras personas	„—,80

198. №

Trešdien, 1936. g. 2. septembrī

Deviņpadsmitais gads

Ministru kabineta sēde š. g. 1. septembrī. Rikojums par pārgrozījumiem 1935. g. 28. augustā apstiprinātos pamatskolu stundu plānos.

Finanču ministra rikojums par to, ka Latvijas kredītbankā bez īpašas pilnvaras stājas maksājumu grūtībās nonākušās apdrošināšanas akciju sabiedrības „Ērglis” un likvidējamās Minerāļu fabrikas akciju sabiedrības „A. Oehlich & Co” vietā.

Senāta Kriminālā kasācijas departamenta 1935. g. spriedumi. (Pielikumā.)

Rikojums.

Finanču ministrija ar šo paziņo, ka Ministru kabinets š. g. 1. septembra sēdē nolēma atzīt apdrošināšanas akciju sabiedrību „Ērglis” Rīgā, Brīvības ielā 12, par nonākušu maksāšanas grūtībās un tās statūtus par atceltiem.

Saskaņā ar šādu Ministru kabineta lēmumu un Kredītnolikuma (1935. g. izd.) 652. pantu, Latvijas kredītbankā bez īpašas pilnvaras stājas minētās maksāšanas grūtībās nonākušās apdrošināšanas sabiedrības vietā, realizē tās prasījumus un turpina tās jau iesāktās tiesu lietas savā vārdā. Tāpat Latvijas kredītbankā savā vārdā, likuma noteiktā kārtībā, atbild iepretim minētās maksāšanas grūtībās nonākušās apdrošināšanas sabiedrības kreditoriem.

Rīgā, 1936. g. 2. septembrī.

Finanču ministrs L. Ēķis.
Valsts saimniec. depart. direktors J. Skujevics.
Tirdzn. un rūpn. dep. dir. B. Pavasars.

Rikojums.

Finanču ministrija ar šo paziņo, ka Ministru kabinets š. g. 1. septembra sēdē uzdeva Latvijas kredītbankai Minerāļu fabrikas akciju sabiedrības „A. Oehlich & Co” likvidēšanu piespiedu kārtā, piemērojot Kredītnolikuma 665.¹ un 665.² pantus.

Minētās akciju sabiedrības statūti reizē ar to atzīti par atceltiem.

Saskaņā ar šo Ministru kabineta lēmumu un pieminētā likuma 652. pantu, Latvijas kredītbankā bez īpašas pilnvaras stājas minētās akciju sabiedrības vietā, realizē viņas prasījumus un turpina viņas jau iesāktās tiesu lietas savā vārdā. Tāpat Latvijas kredītbankā savā vārdā, likuma noteiktā kārtībā, atbild iepretim minētās akciju sabiedrības kreditoriem.

Rīgā, 1936. g. 2. septembrī.

Finanču ministrs L. Ēķis.
Tirdzniec. un rūpniec. depart. direktors B. Pavasars.

Valdības iestāžu paziņojumi.

Paziņojums.

Pamatojoties uz instrukcijas pie likuma par koka materiālu eksportu, transitu un koksirdzniecības aģentūru 2. pantu („Vald. Vēstn.” 1935. g. 258. num.), Tirdzniecības un rūpniecības departaments paziņo, ka Finanču ministrija, papildus „Vald. Vēstn.” š. g. 6. februāra 30. numurā, 14. marta 61. numurā un 25. maija 116. numurā publicētiem sarakstiem, atļāvuši 1936. g. nodarboties:

- A. Ar koka materiālu eksportu
  - 75. Koku zāģētavas un koku apstrādāšanas p.s. „Baltkoks”, — Rīgā, Jūmtaras ielā 17, un
  - B. Ar koka materiālu transitu
  - 15. Latvijas spēcības a.s. „Gerhards un Heys”, — Rīgā, L. Miesnieku ielā 1.
- Tirdzniecības un rūpniecības depart. direktors B. Pavasars.
Ārējās tirdzniec. nod. vadītājs Apinis.

Pasta ziņas.

1936. g. augustā izņemtas no pasta kastītēm un nav nosūtītas pēc piederības:

Rīgā: 7 vēstules, 23 pastkartes un 5 bandroles bez adresēm, 15 uz ārzemēm adresētās neapmaksātas vai nepilnīgi apmaksātas bandroles, 14 iekšzemes vēstules un 10 pastkartes ar svešiem vārdiem nosaukumiem, 41 vēstule un 2 pastkartes „pieprasīšanai pastā”, kurām adresāta vietā uzrādīti dažādi iniciāli, šifras, burti, skaitļi, norunātas zīmes u. t. t., un 1 pastkarte ar nepieklājīgu saturu.

Rīgas galvenā pasta priekšnieks (paraksts).

Liepājā: 1 vēstule un 8 pastkartes bez adresēm, 5 vēstules „pieprasīšanai pastā”, kurām adresāta vietā uzrādīti dažādi iniciāli, 1 vēstule un 1 pastkarte iekšzemes satiksmē ar svešiem vārdiem nosaukumiem un 1 vēstule ar nepilnīgu adresi.

Liepājas pastmeistars L. Valters.

Izlabojums.

„Valdības Vēstnesis” 1936. g. 157. num. ievietotā **Liskas-Raudas mel. sab. novadgrāvju rakšanas darbu dalībnieku saraksta** 1. grupas 12. numurā pēc kārtas 2. ailē nodrukātā „Jevrosinija Kuzņecovs” vietā jālasa „Jefrosinija Kuzņecovs”;

2. grupas 5. numurā pēc kārtas 8. ailē nodrukātā Ls 90,84 vietā jālasa **Ls 98,84.**

Daļas vadītājs A. Kupfers.
Vec. sev. uzd. ierēdnis T. Erlachs.

Meklējamo personu 791. saraksts.

- 48895. Anupolds, Oskars Jāņa d., dzim. 1909. g. 6. VI Igaunijā. Paz. dzīv. vietu Kandavas iec. miert. uz 1936. g. 16. VIII K. 395/36. g. 569/36. g. r. Apv. pēc Sod. lik. 546. p.
- 48896. Abitkins, dzim. Maslobojevs, Fekla, dzim. 1893. g. 2. V Siljaņu pag. Meklē Madonas apr. 3. iec. miert. ar 1936. g. 18. VIII 18. r. Apv. pēc Sod. lik. 546. p. 3. d. (Aizm. spried. nor. izpr. no Krim. pol. pārv.)
- 48897. Abitkins, dzim. Maslobojevs, Fekla, dzim. 1893. g. 2. V Siljaņu pag. Meklē Madonas apr. 3. iec. miert. ar 1936. g. 18. VIII 19. r. Apv. pēc Sod. lik. 546. p. 3. d. (Aizm. spried. nor. izpr. no Krim. pol. pārv.)
- 48898. Bremšs, Arnolds Andreja d., dzim. 1904. g. 18. IX Rīgā. Paz. dzīv. vietu Rīgas pils. 2. iec. miert. uz 1936. g. 20. VIII 214. r. Apv. pēc Sod. lik. 546. p. 1. pk.
- 48899. Bizans, Antons, dzim. 1911. g. 28. X Aulejas pag. Meklē Dobelei iec. miert. ar 1936. g. 18. VIII 501. r. Apv. pēc Sod. lik. 546. p. 1. d. Pieprasīt droš. naudu Ls 50, līdz kurai iemaksai arestēt. ievietot Jelgavas ciet. mekl. rīc.
- 48900. Broms, Tenis, dzim. 1917. g. 22. IV. Paz. dzīv. vietu Krim. pol. pārv. uz 1936. g. 18. VIII r. Apv. pēc Sod. lik. 546. p.
- 48901. Bērziņš, Kārlis Pēteris d., dzim. 1904. g. 18. I Rāiskuma pag. Paz. dzīv. vietu Valkas apr. 1. iec. miert. uz 1936. g. 15. VIII 87 k. r. Apv. pēc Sod. lik. 546. p. 1. d.
- 48902. Cibulskis, Jāzeps, dzim. 1902. g. 18. I Dvītes pag. Paz. dzīv. vietu Rīgas 4. iec. miert. uz 1936. g. 21. VIII 1071. r. Apv. pēc Sod. lik. 541. p. 1. d.
- 48903. Čuhnovs, Jāzeps Jāņa d., dzim. 1911. g. Istras pag. Meklē Kandavas iec. miert. ar 1936. g. 22. VIII K. 149. r. Sod. ar 1 mēn. ciet. (Izpildr. izpr. no Krim. pol.)
- 48904. Dehterovs, Semjons Aleksandra d., dzim. 1914. g. 23. IX. Meklē Krim. pol. pārv. ar 1936. g. 19. VIII r. Apv. pēc Sod. lik. 549. p. Apcietināt.
- 48905. Eizvertiņš, Jānis Neikula d., dzim. 1909. g. 1. V Aulejas pag. Meklē Rīgas apr. 3. iec. miert. ar 1936. g. 19. VIII 916. r. Sod. ar 2 ned. ciet. (Izpildr. izpr. no Krim. pol.)
- 48906. Fleišmanis, Leiba, dzim. 1906. g. 31. V Grīvā. Paz. dzīv. vietu Daugavpils 4. iec. miert. uz 1936. g. 19. VIII 518. r. Apv. pēc Sod. lik. 546. p. 1. d.
- 48907. Grabovskis, Eduards Ādama d., dzim. 1888. g. Andrupenes pag. Meklē Rīgas pils. 1. iec. miert. ar 1936. g. 19. VIII 907. r. Apv. pēc Sod. lik. 281. p. Apciet., nogād. mekl. rīcībā.
- 48908. Gaspierovičs, Uršula, 50 g. v. — 1936. g. Polijas pav. Paz. dzīv. vietu Grīvas iec. miert. uz 1936. g. 18. VIII 793k/36. r. Apv. pēc Lik. par sodiem un piekri. valūtas un ārējās tirdzn. lietas 3. p. pam.
- 48909. Gertcs, Karps-Kārlis, dzim. 1915. g. 12. V. Meklē Krim. pol. pārv. ar 1936. g. 19. VIII r. Apv. pēc Sod. lik. 549. p. 1. d. Apcietināt.
- 48910. Hlopoks, Jāzeps Jāņa d., dzim. 1910. g. 24. I Pustinas pag. Meklē Rīgas apr. 5. iec. miert. ar 1936. g. 21. VIII 274. r. Apv. pēc Sod. lik. 302. p. Pieprasīt Ls 200 droš. naudu, kuru iemaksāt mekl. dep. 76, neiemaks. gad. apciet., iesk. mekl. rīc. (Prot. izpr. no Krim. pol.)
- 48911. Hlopoks, Jāzeps Jāņa d., dzim. 1910. g. 24. I Pustinas pag. Meklē Rīgas apr. 5. iec. miert. ar 1936. g. 21. VIII 275. r. Apv. pēc Sod. lik. 306. p. 1. d., 169. p. 1. d. Piepr. Ls 200 droš. naudu, kuru iemaks. mekl. dep. 76. Neiemaks. gad. apciet. un iesk. mekl. rīc. (Prot. izpr. no Krim. pol.)
- 48912. Ivanovs, Filips Antropa d., dzim. 1906. g. 14. XI Maļtas pag. Meklē Jaunjelgavas iec. miert. ar 1936. g. 9. VII 501 k. r. Apv. pēc Sod. lik. 546. p. 1. d. Pievest tiesa.
- 48913. Jeršovs, Varsanafijs, dzim. 1912. g. 13. III Rēznas pag. Meklē Rēzeknes 3. iec. miert. ar 1936. g. 20. VIII 189. r. Apv. pēc Sod. lik. 579. p. 1. d. Lik. parakstīties par dzīv. vietas neārstāšanu.
- 48914. Kālis, Fricis-Arvēds, dzim. 1904. g. 17. III Vilces pag. Paz. dzīv. vietu Tukuma-Talsu apr. pr-kam uz 1936. g. 21. VIII 237. kr. r. Sod. ar Ls 50 vai 2 ned. ciet.

Valdības darbība.

Ministru kabineta sēde

1936. g. 1. septembrī.

1. Apstiprina:
  - 1) Telemekonkāciju konvenciju, 2) Telegrafa reglamentu, 3) Telefona reglamentu un 4) Radiokomunikāciju vispārīgo un papildu reglamentu.
  - 2) Apstiprina:
    - 1) vīrsmežniecību sadalījumu takses šķirās, 2) noteikumus mežu takses lietošanai, 3) taksī haļķiem, klučiem, jumstiņū, stut- un papīrmalkai un 4) taksī malkas kokiem, kārtīm, gredās krautai malkai, žaģariem un zariem.
    - 3) Pieņem:
      - 1) pārgrozījumus Akcīzes nolikuma III pielikumā,
      - 2) noteikumus par Ķeguma spēka stacijas būves inspekciju,
      - 3) papildinājumu rikojumā par zīmog-nodevu,
      - 4) pārgrozījumus un papildinājumus Sod. likumā,
      - 5) pārgrozījumu kredītnolikuma V pielikumā,
      - 6) pārgrozījumus likumā par piensaimniecības ražošanu tirgus kārtos.
    - 4) Pieņem lēmumu par servitūtu nodibināšanu grants bedrū ierīkošanai, ceļu pārbūvēm, paplašināšanām, iztaisnošanai, jaunbūvēm un braukšanas servitūta nodibināšanai Jelgavas, Tukuma, Cēsu, Aizputes, Daugavpils, Pūkstes, Rēzeknes, Ludzas, Valkas, Ventspils, Talsu, Valmieras, Madonas, Jēkabpils, Jaunlatgales, Rīgas un Kuldīgas apriņķos.
    - 5) Apstiprina tieslietu ministri Hermanu Apšiti, Universitātes vecāko docentu Hermanu Albatu un Universitātes profesoru Pauli Mincu par Latvijas nacionālās grupas locekļiem, sakarā ar Tautu Savienības paredzamām Pastāvīgās Starptautiskās Tiesas locekļu vēlēšanām mirušā tiesneša Rolin-Jaquemyss vietā.
    - 6) Iecel par Valsts kontroles padomes locekli līdzšinējo padomes locekli Oto Gertneru, un par Valsts kontroles kolēģijas locekļus Robertu Bīriņu, Robertu Puru un Bernhardu Krūku.
    - 7) Atļauj Latvijas Sarkanam Krustam sarīkot 5-klasīgās naudas lotērijas № 39—40.
    - 8) Piešķir satiksmes ministram B. Einbergam kārtējo atvaļinājumu no š. g. 3. septembra līdz 3. oktobrim.

Valdības rikojumi un pavēles.

Apstiprina 1936. g. 28. augustā.

Izdevības ministrs A. Tentelis.

Rikojums

par pārgrozījumiem 1935. g. 28. augustā apstiprinātos pamatskolu stundu plānos.

Ar 1936./37. mācības gadu palielināt vingrošanas stundu skaitu visās pamatskolu klasēs pa 1 stundai nedēļā, ar ko kopējais stundu skaits skolēniem un maksimālais atalgojamo stundu skaits skolotājiem palielināms par 1 stundu nedēļā katrā klasē.

Rīgā, 1936. g. 28. augustā. P. 3713.
Skolu depart. direktora v. i. K. Ozoliņš.
Tautskolu direktors M. Soste.

48942. Stanilevičs, Jāzeps Kazimira d., dzim. 1914. g. 14. IV Maltas pag. Paz. dzīv. vietu Rīgas apgabalt. 2. krim. nod. uz 1936. g. 21. VIII 2805. r. Sod. ar 3 mēn. ciet. (Lēm. nor. izpr. no Krim. pol.)

48943. Šarigins, Nikolajs Polikarpa d., dzim. 1916. g. 4. VIII Viļņu pag. Meklē Rēzeknes 2. iec. miert. ar 1936. g. 22. VIII 785. r. Apv. pēc Sodu lik. 12., 579. p. Likst parakstīties par dzīves vietas neatstāšanu.

48944. Šmidts, Alfrēds-Nikolajs Jāņa d., dzim. 1902. g. 27. XII Rīgā. Meklē Valmieras apr. 2. iec. izm. tiesnesis ar 1936. g. 23. VII 272. r. Apv. pēc Sodu lik. 49., 549. p. 1. pk. Apriet un ievietot Valmieras apr. ciet., iesk. mekl. rīc.

48945. Žuromskis, Pēteris, dzim. 1919. g. 10. I Rīgā. Meklē Krim. pol. pārv. ar 1936. g. 24. VIII r. Apv. pēc Sodu lik. 549. p. Aprietināt.

48946. Šnepsts, Antons, dzim. 1917. g. 23. IX Leningradā. Meklē Rīgas X iec. miert. ar 1936. g. 20. VIII 893. r. Apv. pēc Sodu lik. 546. p. Pieprasīt droš. naudu, neņemaks. gad. apriet., nogād. mekl. rīc. (Lēm. nor. izpr. no Krim. pol.)

48947. Šapiro, Mozs (Moisejs), dzim. 1894. g. 15. VI. Paz. dzīv. vietu Rīgas pref. pāsu nod. uz 1936. g. 17. VIII 0234. r. Izraidīt.

48948. Tarvids, Stanislavs Uzina d., dzim. 1914. g. 1. VIII Preiļu pag. Meklē Rīgas apr. 4. iec. miert. ar 1936. g. 18. VIII 622. r. Apv. pēc Sodu lik. 206. p. Nogād. mekl. rīcībā.

48949. Tutlijs, Juozas, dzim. 1890. g. Liepājā. Meklē Dobeles iec. miert. ar 1936. g. 20. VIII 552. r. Apv. pēc Sodu lik. 546. p. 2. d. Pieprasīt droš. naudu, l. dz. kurās iemaksāj. arestēt un ievietot Jelgavas ciet. mekl. rīcībā.

48950. Tutlijs, Juozas, dzim. 1890. g. Paz. dzīv. vietu Jelgavas pils. iec. miert. uz 1936. g. 10. VIII 1360. r. Apv. pēc Sodu lik. 553. p. 1. d.

48951. Tomanis, Marija, dzim. 1914. g. 21. VI Salienas pag. Paz. dzīv. vietu Krim. pol. pārv. uz 1936. g. 17. VIII r. Apv. pēc Sodu lik. 546. p.

48952. Vecgaitis, Oto Augusta d., dzim. 1902. g. 21. XI. Meklē Krim. pol. pārv. ar 1936. g. 19. VIII r. Apv. pēc Sodu lik. 546. p. Aprietināt.

48953. Bērziņš, Voldemārs Andreja d., dzim. 1914. g. 2. VI. Meklē Valmieras apr. 1. iec. priekšn. ar 1936. g. 18. VIII telef. 3533/II. Izbēdzis no Valmieras darba nama. Apriet., nogād. mekl. rīcībā.

48954. Zakis, Pēteris Pēteris d., dzim. 1903. g. 19. VIII. Meklē Valmieras apr. 1. iec. priekšn. ar 1936. g. 18. VIII, telef. 3533/II. Izbēdzis no Valmieras darba nama. Apriet., nog. mekl. rīc.

48955. Mozeiko, Dominiks Jāņa d., dzim. 1899. g. 30. IV. Meklē Valmieras apr. 1. iec. priekšn. ar 1936. g. 18. VIII, telef. 3533/II. Izbēdzis no Valmieras darba nama. Apriet., nog. mekl. rīcībā.

Izlabojums. „Vald. Vēstn.“ 1936. g. 179. num. izslud. 788. sār. — 48792. tiek mekl. Sarguns Jānis un nevis Sargus Jānis.

Rīgā, 1936. g. 29. augustā.

Kriminālās policijas pārvaldes priekšnieks J. Silarājs. Darbvedis Hūns.

Aizputes iec. miertiesnesis,

pamatodamies uz Krim. proc. nolik. 71. un 841.—845. p. un saskaņā ar savu 1936. g. 28. augusta lēmumu, meklē pēc Sodu lik. 541. p. 1. d. un 521. p. apvainoto Kārlī - Gustavu Veichmani, dzim. 1907. g. 12. aprīlī Ventspilī.

Katram, kam zināma minētā apsūdzētā dzīves vieta vai kur atrodas viņam piederīga manta, bez mazākās kavēšanās jāpaziņo man vai tuvākai policijas iestādei.

Aizputē, 1936. g. 31. augustā. 570.

Miertiesnesis Robežnieks.

Māksla.

Svētku izrāde Nacionālā teātrī

bija vakardien, 1. septembrī, sarīkoltā sezonas atklāšanas izrāde ar mūsu nacionālā rakstnieka J. Raiņa 5 cēlienu tautas dziesmas „Pūt vējiņi“ izrādi. Par godu šim gadījumam teātris bija greznojies karogiem un lauru kokiem, un taisni plkst. 19.30 teātra zālī pārsāca jūsmīgi un skaļi aplausi, ar kuriem, kājās pieceldamies, teātra apmeklētāji apsveica valdības ložā ienākošo Valsts un Ministru Prezidentu Dr. K. Ulmani, kas arī pagodināja šo sarīkojumu, ieradzamies tieslietu ministra H. Apsīša un ārlietu ministra V. Muntera pavadīt.

Pirms izrādes aktieris Alksnis nolāsija Raiņa prologu šai lugai un, kad pavērsis priekšskars 1. cēlienam, skatītājus patīkami pārsteidza prof. J. Kugas šai lugai gatavotais skatuviskais ietērs — plaša Daugava ar maltuvi priekšplānā. Tikpat skaistas un izteiksmīgas bija arī turpmāko cēlienu dekorācijas un ir reizē jāpriecājas un jābrīnās, cik lieliskas ainas uzbūro prof. Kuga ar vienkāršiem vilcieniem un bez nevajadzīgas gārņoņas. Tā lieliski jauka bija precību dzeršanai 3. cēlienā gleznotā istaba ar isti latvisko iekārtu un greznajiem puķu un zaļumu vainagiem un citiem telpu dekorējumiem. Tāpat arī pēdējā cēliena aina ar Daugavas stāvajām klintīm un plašo plūdmu ir tāds mākslas darbs, ko arvien atkal atkal gribētos skatīt un priecāties ir par mūsu zemes lielāko un skaistāko upi, ir par „Pūt vējiņi“ jauko ietēru.

Tā ir laimīga ideja, ka Nacionālais teātris ir aicinājis profesoru J. Kugu gleznot šīs lugas dekorācijas, par kurām sajūsmīgi bija visi skatītāji, kas pēc izrādes izauga un ar ziediem un ilgiem aplausiem sumināja mūsu tiešām lielisko dekoratīvās mākslas lielmeistaru, pēc kura mētiem bija pagatavoti arī aktiešu isti latviskie skaistie apģērbi.

Protams, ka šādā ietērpā ar prieku un sajūsmu var risināties arī aktiešu spēle, kas jo sprāgi sākas pirmā cēlienā ar dziesmām un runām maltuvē un dramatiski sarežģīdamās, turpinājās līdz pat beigām. Kā jau tas klājas sezonas atklāšanas izrādei, Nac. teātris bija šai lugā aicinājis piedalīties daudzus no saviem labākajiem aktieriem. Lieliska savā patiesā vienkāršībā, kā vienmēr, bija Nac. teātra goda locekle Berta Rūmniece; brašas tautu meitas, kas jo karsti ilgojās pēc preciniekiem un savu sapņu piepildīšanās bija Zanes un Andas lomu tēlotājas — Olga Lejaskalne un Nina Melbārde; tāpat labi precinieka Didža lomu tēloja R. Parpikis, un Alise Brehmane bija isti valdonīga salmniece un meitu māte. Braši turējās koris, un jauks bija arī Lietiņa muzikālais iekārtojums.

Vienīgi J. Lejma tēlotais lugas varonis Uldis neiekļāvās ne šīs tautas dziesmas kopsēlē, ne arī saskaņēja ar Raiņa izdomu. Tomēr šis trūkums ir viegli novēršams, jo Ulda lomu viegli var atdot citam tēlotājam, atstājot Lejman viņa iestudētās lugas režijas vadīšanu. Mūsu Nac. teātrim tagad, paldies Dievam, ir tik plašs personāls, ka viņam nemaz nav vajadzīgs apvienot vienā personā režisoru un galvenās lomas tēlotāju, kā to pirms 10 un vairāk gadiem darīja mūsu mazpilsētās un uz laukiem labu tēlotāju trūkuma dēļ. Tagad lugas varona lomas tēlošana kopā ar režijas vadīšanu Nac. teātri var tikai rezisoru aizkavēt vai nu dot lugai vajadzīgo noskaņojumu vai arī pašam tēlot. Šo patiesību redzējam arī vakar, kad J. Lejms vairāk spēlēja pats sevi ar savām gandrīz visās lugas vienādām kustībām, žestiem un valodu, bet ne Uldi. Lejma iemīļotie draiskulīgie palēieni un roku plātīšana nepavisam nesaskan ar Raiņa lugas varona izjūtu bagātā Ulda raksturu. Tāpēc jo drīzāk Nac. teātris atradīs Lejman dubletu šai varona lomā, jo vēl vairāk iegūs šī jaukā skaisti iekārtotā luga Nac. teātra skatuvē. Bet arī bez tā jau tagad ieteicams katram iet un redzēt ar prof. Kugas skaistajām dekorācijām, Z. Lepnes jauki iekārtotām dejām, K. Lietiņa jauki savīknētiem dziedājumiem un aktiešu brašo spēli.

Nacionālā opera. „Adriana Lekuvrēre“.

Frančesko Čilea operā, kurās pirmizrāde Nacionālā operā notiek rītvakar, atdziņojas divas vēsturiskas personības. Viena no tām kādu laiku saistījusi savu vārdu ar Kurzemes hercogistes vēsturi. Tas ir Saksijas grafs Morics. Viņa piemiņu vēl tagad glabā Usmas ezera salas nosaukums.

Morics ir īsts karavadoņa-dēkaiņu tips, viens no tiem, kas tikpat ērti jūtas karalaukā, kā salonā. Bet kā tas mēdz dažreiz ar vēsturiskiem avanturistiem būt, neraugoties uz lielo godkāribu un egoismu, viņa raksturā ir daži vilcieni, kas padara viņu pievilcīgu un dod viņu imponējoša skatuviska tēla veidošanai. Tie ir lielā drosmē, aizrautība, romantisks temperaments un intelīgences, kas liek viņam tvert dzīvi visā tas vispusībā, karsti just milā, interesēties par mākslu un zinātni.

Viņš dzimis 1686. gadā kā Polijas karaļa Augusta Stiprā un zviedru grāfienes dēls. Lai aizkavētu Kurzemes pievienošanu Polijai, vietējie muīznieki piedāvā viņam Kurzemes hercoga tronī. Taču viņa godkāriģo sapni izjauca krievi. Viņu karaspēks padzen Moricu no Jelgavas un pēdējais etaps šīnī dēkā ir slaptstīšanās kopā ar nelielu karavadoņu pulciņu uz Usmas ezera salas. Viņa tālākais mūžs atkal norit pa daļai karalaukā, kur viņš izpelnās Francijas maršala titulu, pa daļai Parīzē, tur kur risinās viņa milas romāns ar Adrianu Lekuvrēri, visu apbrīnot un dievināto „Comedia Française“ aktrisi. Šī epizode devusi vielu E. Skriba un E. Leguvē traģēdijai, ko pirms dažiem gadiem izrādīja Nacionālais teātris, un ierosinājuši komponista Čilea fantaziju padarīt nemirstīgu Adrianu Lekuvrēri un Saksu Moricu muzikālos tēlos.

Klasiskā operas zeme, Itālija, kas devusi tik daudzus ievērojamus operu komponistus, bijuši arī Frančesko Čilea dzimtene. Tur Neapoles konservatorijā Paolo Serrao vadībā viņš iegūst savu muzikālo izglītību. Viņa muzika operā rit viegli nepiespiesti, it kā aplāstot savus tēlus ar dzidru, reibinošu melodiku, kurās raksturīgākā pazīme ir samtainas liegums, kas tomēr spēj saslieties arī varenā kaislī.

Šo darbu pagājušās sezonas beigās sāka iestudēt itaļu viesdiriģents Indovino, bet pabeidza Pēteris Barisons, ko arī redzēsīm pie diriģenta pultes. Ar to viņš iesāk savas pastāvīgas operas diriģenta gaitas šīnī sezonā. Režiju vada Nikolajs Vasijjevs, ieturēdams inscenējumu reālistiskā skaidrā stilā. Dekoratīvais ietērs arī reālistiskā gaumē N. Strunkes.

Galvenās lomās Milda Brehmane-Štengele (Adriana Lekuvrēre) un Mariss Vētra (Morics). Raksturīgu balleta epizodi trešā cēlienā veidojis baletmeistars E. Leščevskis.

Nacionālā opera.

Ceturtdien, 3. septembrī, sezonas atklāšana ar „Adriana Lekuvrēre“ pirmizrādi. Piedalās M. Brehmane-Štengele, H. Lūse, G. Neimanis, T. Matīss, A. Kortans, M. Vētra, V. Stots u. c. Diriģents

P. Barisons, režisors N. Vasijjevs, dekorātors N. Strunke, baletmeistars E. Leščevskis. Pirmizrāžu abonementa I. biļete.

Piektdien, 4. septembrī „Grāfiene Mārica“. Piedalās L. Biumentāle, H. Lūse, V. Kadīkis, A. Verners, V. Leonaitis, T. Matīss u. c. Diriģents P. Barisons.

Sestdien, 5. septembrī „Adriana Lekuvrēre“. Diriģents P. Barisons.

Nacionālais teātris.

Trešdien, 2. septembrī, plkst. 19.30 lētā izrādē „Nakts serenāde“ ar L. Štengeli. Ceturtdien, 3. sept., plkst. 19.30 lētā izrādē „Zvejnieka dēls“ 2. daļa.

Piektdien, 4. sept., plkst. 19.30 „Pūt vējiņi!“ Parastās pusēnas. Baiba — Irma Graudiņa.

Dailes teātris.

Trešdien, 2. sept., plkst. 19.30 tautas izrādē „Galma koncerts“.

Ceturtdien, 3. sept., plkst. 19.30 tautas izrādē „Zisija“.

Piektdien, 4. sept., plkst. 19.30 lētā izrādē „Vecais pilskungs“.

Sestdien, 5. sept., plkst. 19.30 tautas izrādē „Galma koncerts“.

Svētdien, 6. sept., plkst. 14 lētā izrādē „Rīga“; plkst. 19.30 tautas izrādē „Zisija“.

Literatūra.

P. T. Dzīve. Latvijas pasta, telegrafa un telefona darbnieku biedrības žurnāls. 8. num. augusts. 1936. g.

Ekonomists. Tautsaimniecība un tehnika. 16. num. 1936. g. Finanču ministrijas izdevums.

K U R S I.

Rīgas birzā 1936. gada 2. septembrī.

Devīzes:

1 Amerikas dollars	3,03—3,13
1 Anglijas mārciņa	15,35—15,65
100 Francijas franku	20,21—20,41
100 Beļģijas beļu	51,90—52,90
100 Šveices franku	99,95—100,95
100 Itālijas liru	24,50—25,50
100 Zviedrijas kronu	79,00—81,00
100 Norvēģijas kronu	76,95—78,95
100 Dānijas kronu	68,25—70,25
100 Austrijas šilpū	61,00—63,00
100 Čehoslovākijas kronu	12,70—13,10
100 Holandes guldeņu	208,40—210,40
100 Vācijas marku	123,00—123,80
100 Somijas marku	6,75—7,05
100 Igaunijas kronu	84,40—86,40
100 Polijas zlotu	57,80—59,00
100 Lietavas litu	51,80—52,20
100 Dancigas guldeņu	57,80—59,00

Vērtspapīri:

6% Latv. hip. bankas ķīlu zīmes 95 — 96

Rīgas birzas kotācijas komisijas priekšsēdētājs P. Role. Zvērināts birzas makleris H. Kiršteins.

Redaktors M. Ārons.

Šim numuram 8 lapas puses.

Tiesu sludinājumi.

Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistra nodala uz tirdzn. reģ. not. 39. p. pamata paziņo, ka Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistrā „A“ ar reģistra 3798. num., saskaņā ar tirdzn. reģ. tiesneša 1936. g. 28. augusta lēmumu, ierakstīta atklātā sabiedrība ar firmu „Automobilu izlabošanas un mehāniska darbnīca „Automehanika“, ipašn. P. Pleščovs un H. Štauers“.

Personīgi atbildīgie biedri: 1) Pauls Pleščovs, dzimis Rīgā 1906. g. 30. septembrī, dzīvo Rīgā, Hospitāļu ielā 36, 22. dz.; 2) Hugo Štauers (Štauers), dzim. Rīgā 1894. g. 15. jūlijā, dzīvo Rīgā, Rēveles ielā 17, 6. dz.

Atklātā sabiedrība nodibināta 1936. g. 11. martā un tadpat atklātā tās darbība. Sabiedrības sēdekļis un uzņēmums — automobiļu un motoru izlabošanas darbnīca — atrodas Rīgā, Cēsu ielā 18/22. 15528

Rīgā, 1936. g. 28. augustā. Tirdzn. reģ. tiesn. Grundulis. Sekretāra v. K. Lapiņš.

Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistra nodala uz tirdzniecības reģ. not. 39. p. pamata paziņo, ka Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistrā „A“ ar reģistra 3799. num., uz tirdzniec. reģ. tiesneša 1936. g. 28. aug. lēmuma pamata ierakstīta vienpersonīga tirgotāja Lūcija Vilciņa ar firmu „Lūcija“, dāmu frizētava, Lūcija Vilciņa.

Lūcija Vilciņa dzimusi Rīgā 1905. g. 13. novembrī, dzīvo Rīgā, Lienes ielā 8, 29. dz. Uzņēmuma darbība atklāta 1929. g. 12. jūlijā. Uzņēmumi — dāmu frizētavas — atrodas a) galvenais — Rīgā, Brīvības ielā 64/66, un b) Rīgas Jūrmalas pilsētā. Vienības pr. 3. 15526 Rīgā, 1936. g. 28. augustā. Tirdzn. reģ. tiesn. Grundulis. Sekretāra v. K. Lapiņš.

Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistra nodala uz tirdzn. reģ. not. 39. p. pamata paziņo, ka tirdzniecības reģistrā „B“ ar reģistra 68. num. ierakstītās firmas „Pirmā Rīgas Savstarpēja Kredītbiedrība“ reģistra folijā, saskaņā ar tirdzn. reģ. tiesneša 1936. g. 28. augusta lēmumu ieviests šāds ieraksts: 1936. g. 15. jūnijā finanču ministrs apstiprinājis kredītbiedrības statūtu grozījumus, un tie iespiesti „Ekonomista“ 1936. g. 15. numurā. 15529 Rīgā, 1936. g. 28. augustā. Tirdzn. reģ. tiesn. Grundulis. Sekretāra v. K. Lapiņš.

Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistra nodala uz tirdzn. reģ. not. 39. p. pamata paziņo, ka tirdzniecības reģistrā „B“ ar reģistra 194. num. ierakstītāi firmai „Tirdzniecības, specijas un transporta akciju sabiedrība „Tekā“ ir arī specijas preču noliktava Rīgā, Lāčplēša ielā 87. Saskaņā ar tirdzniec. reģ. tiesneša 1936. g. 28. augusta lēmumu, tas atzīmēts tirdzniecības reģistrā. 15527x Rīgā, 1936. g. 28. augustā. Tirdzn. reģ. tiesn. Grundulis. Sekretāra v. K. Lapiņš.

Rīgas apgabaltiesas tirdzn. reģ. nodala, uz tirdzn. reģ. not. 39. p. pamata paziņo, ka tirdzniecības reģistrā „B“ ar reģistrā 278. num. ierakstītai firmai „Latvijas specijas akciju sabiedrība Gerhards un Heys“ Rīgas nodala ir vēl divas sīku noliktavas Rīgā, Rūpniecības ielā 32: 1) noliktava pagrabā 38 un 2) noliktava 39/40. Saskaņā ar tirdzn. reģ. tiesneša 1936. g. 28. augusta lēmumu, minētais atzīmēts tirdzniecības reģistrā. 15530x Rīgā, 1936. g. 28. augustā. Tirdzn. reģ. tiesn. Grundulis. Sekretāra v. K. Lapiņš.

Jelgavas apgabaltiesas priekšsēdētājs paziņo, ka Jēkabpils notārs Jānis Kreibergs ar š. g. 31. augustu pārvieto savu kantori Jēkabpili no Vadopa ielas 21 uz Brīvības ielu 116. Jelgavā, 1936. g. 31. augustā. Priekšsēd. E. Feldmanis. Sekretārs A. Veidenbergs.

Jelgavas apgabaltiesas, pamatojoties uz Civīlproc. nolik. 1575. pantu, paziņo, ka šīs tiesas sēdē šā gada 8. oktobrī attais un nolasis 1934. g. 21. augustā mirušā Jāņa Indriķa d. Jumīša testamentu. Jelgavā, 1936. g. 28. augustā. 1918.36. 155980. Priekšsēdētāja v. G. Voitkus. Sekretāra p. i. N. Liepkalns.

Arnolds Ūdris folijā, ir ierakstīts, ka kopš 1936. gada 27. augusta pilnvarnieks ir Šaja Brests. Jelgavā, 1936. g. 29. augustā. Tiesnesis K. Kļaviņš. Sekretāra v. i. M. Darbovs.

Daugavpils apgabaltiesas 1. civīlnod. paziņo, ka 1935. g. 21. augustā mirušā Jēzupa Jāņa d. Valujeva 1935. g. 19. augustā sastādītais privāttestaments ar apgabaltiesas 1936. g. 20. jūnija lēmumu apstiprināts. Daugavpilī, 1936. g. 25. aug. 1418a/36. 15234z. Priekšsēd. b. v. A. Malkins. Sekretārs K. Ozoliņš.

Daugavpils apgabaltiesas 1. civīlnod. paziņo, ka 1935. g. 9. decembrī mirušā Origorija Žukova 1935. g. 6. februārī sastādītais pagasttiesas testaments ar apgabaltiesas 1936. g. 28. maija lēmumu apstiprināts. Daugavpilī, 1936. g. 25. aug. 1850a/36. 15235z. Priekšsēd. b. v. A. Malkins. Sekretārs K. Ozoliņš.

Daugavpils apgabaltiesas 1. civīlnod. paziņo, ka 1936. g. 5. janvārī mirušās Justas Stanislava m. Greitāns 1925. g. 25. maijā sastādītais notāriālais testaments ar apgabaltiesas 1936. g. 28. maija lēmumu apstiprināts. Daugavpilī, 1936. g. 25. aug. 1971a/36. 15236z. Priekšsēd. b. v. A. Malkins. Sekretārs K. Ozoliņš.

Daugavpils apgabaltiesas 1. civīlnod. paziņo, ka 1935. g. 27. aprīlī mirušā Ādama Aloiza d. Grozņa 1934. g. 11. septembrī sastādītais pagasttiesas testaments ar ap-

gabaltiesas 1936. g. 23. maija lēmumu apstiprināts. Daugavpilī, 1936. g. 25. augustā. 1887a/36. 15237z. Priekšsēd. b. v. A. Malkins. Sekretārs K. Ozoliņš.

Rīgas pils. 10. iec. miertiesnesis, uz Civīlproc. nolik. 74., 75., 397. līdz 401., 405., 406., 413. līdz 416. p. un Edgara Berga līgumu, viņa prasības lietā pret Maksī Šneideru par Ls 540,—, uzaicina atbildētāju Maksī Šneideru, kurā dzīves vieta prasītājam nav zināma, 2 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ievietošanas „Valdības Vēstnesī“ paziņot miertiesnesim savu Rīgā izvēlto dzīves vietu vai uzdot kādu Rīgā dzīvojošu personu, kuru atbildētājs pilnvaro saņemt viņa vietā miertiesneša piesūtamās rakstus.

Ja atbildētājs Maksī Šneideris noliktā laikā šē minētos paziņojumus neiesniegs, visas pavēstes un rakstus uz atbildētāja vārdu atstās miertiesneša kancelejā un atbildētājam nebūs tiesības aizbildināties ar to pavēstu un rakstu nezināšanu. Rīgā, 1936. g. 25. augustā. 15240z. Miertiesnesis Veidners.

Rīgas apgabaltiesas 3. iec. tiesu izpildītājs J. Kazubierns paziņo, ka 1936. g. 9. septembrī, plkst. 10, Rīgā, Elizabetes ielā 89, 15. dz., pārdos Frīdriha Šteina mēbeles un pianino, novērtētas par Ls 1340,—. 15747x. Izzināt sarakstu, novērtējumu un apskatīt pārdodamo mantu varēs pārdodšanas dienā uz vietas. Rīgā, 1936. g. 21. augustā. Tiesu izpild. J. Kazubierns.

Rīgas apgabaltiesas 3. iec. tiesu izpildītājs J. Kazubierns paziņo, ka 1936. g. 9. septembrī, plkst. 10, Rīgā, Visvalža ielā 7, 17. dz., pārdos 2. izsolē Arona Smolika mēbeles, novērtētas par Ls 284,—. 15748x. Izzināt sarakstu, novērtējumu un apskatīt pārdodamo mantu varēs pārdodšanas dienā uz vietas. Rīgā, 1936. g. 21. augustā. Tiesu izpild. J. Kazubierns.

Lielvārdes pag. valde izsludina par nederīgu nozaudēto 96. labības grām., ko šī pag. valde 1936. g. 14. janvārī izdevusi Matīdai Ozols. 15725x

Daugavpils apgabaltiesas P. Salzīrnis (kanceleja Malta pag. Borovajā), saskaņā ar Civilties. nolik. 1283.—1290. p., paziņo, ka:

1) Valsts zemes bankas Daugavpils nodaļas prasības apmierināšanai 1937. g. 6. martā, plkst. 10, Daugavpils apgabaltiesas 1. civilnodaļas sēžu zālē pārdos 1. publiskā izsolē Stanislava Kazmera d. Kemzāna nekustamo mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Daugavpils apr. Priekšpag. „Purvpuku” mājas ierakstītas zemes grāmatu reģistra 5949. num. un sastāv no zemes gabala 61F 11.09 ha platībā;

2) nekustamā manta novērtēta par Ls 1200,—;

3) tai ir hipotēku parāds Ls 1100,—;

4) solītajiem jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa Ls 120 un jāuzrāda Tieslietu ministrijas atļauja pārdomām nekustamās mantas iegūšanai;

5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Daugavpils Ilūkstes zemes grāmatu nodaļā.

6) tiesības, kas novērst pārdomāšanu, jāpieteic līdz pārdomāšanas dienai;

7) visos pārdomāmās mantas dokumentos var ieskatīties tiesu izpildītāja kancelejā, bet divas nedēļas pirms izsoles dienas Daugavpils apgabaltiesas 1. civilnodaļas kancelejā.

1936. g. 27. augustā. L. 1082/36. Tiesu izpildīt. P. Salzīrnis.

Daugavpils apgabaltiesas Zilupes iec. tiesu izpild. K. Projums (kanceleja Zilupē, Pasta ielā 37), saskaņā ar Civilties. nolik. 1280. līdz 1306. p., paziņo, ka:

1) Brigu pag. valdes Ls 209,04 ar proc. prasības piedziņai 1936. g. 19. decembrī, plkst. 10, Daugavpils apgabaltiesas civilnodaļas sēžu zālē pārdos 1. publiskā izsolē Konstantīna Spiridona d. Avdejeva nekustamo mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Ludzas apr. Brigu pag., ierakstīta zemes grāmatu reģ. 14482. num. un sastāv no Ničipurenku ciema zemes 15. viens. (2 gabalos), 22,308 ha kopplatībā;

2) nekustamās mantas izsoles vērtība — Ls 1324,—;

3) tai ir hipotēku parāds Ls 300,— ar % Valsts zemes bankai;

4) solītajiem jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — Ls 132,40 un jāuzrāda tieslietu ministra atļauja pārdomām nekustamās mantas iegūšanai tajos gadījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga;

5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Rēzeknes-Ludzas — Jaunlatgales zemesgrāmatu nodaļā.

Tiesības, kas novērst šās nekustamās mantas pārdomāšanu, jāpieteic līdz izsoles dienai.

Visos pārdomāmās nekustamās mantas dokumentos var ieskatīties tiesu izpildītāja kancelejā, bet 2 nedēļas pirms izsoles dienas Daugavpils apgabaltiesas 3. civilnodaļas kancelejā.

Zilupē, 1936. g. 26. augustā. 899. Tiesu izpild. K. Projums.

Daugavpils apgabaltiesas Zilupes iec. tiesu izpild. K. Projums (kanceleja Zilupē, Pasta ielā 37), saskaņā ar Civilties. nolik. 1280. līdz 1306. p., paziņo, ka:

1) Brigu pag. valdes Ls 224,76 ar proc. prasības piedziņai 1936. g. 19. decembrī, plkst. 10, Daugavpils apgabaltiesas civilnodaļas sēžu zālē pārdos 1. publiskā izsolē Andreja Pēterā d. Vojevodina nekustamo mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Ludzas apr. Brigu pag., ierakstīta zemes grāmatu reģ. 21767. num. un sastāv no 18,090 ha kopplatībā;

2) nekustamās mantas izsoles vērtība — Ls 763,—;

3) tai ir hipotēku parāds Ls 1100,— Valsts zemes bankai;

4) solītajiem jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — Ls 76,30 un jāuzrāda tieslietu ministra atļauja pārdomām nekustamās mantas iegūšanai tajos gadījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga;

5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Rēzeknes-Ludzas — Jaunlatgales zemesgrāmatu nodaļā.

Tiesības, kas novērst šās nekustamās mantas pārdomāšanu, jāpieteic līdz izsoles dienai.

Visos pārdomāmās nekustamās mantas dokumentos var ieskatīties tiesu izpildītāja kancelejā, bet 2 nedēļas pirms izsoles dienas Daugavpils apgabaltiesas 3. civilnodaļas kancelejā.

Zilupē, 1936. g. 26. augustā. L. 900. Tiesu izpild. K. Projums.

Daugavpils apgabaltiesas Zilupes iec. tiesu izpildītājs K. Projums (kanceleja Zilupē, Pasta ielā 37), pamatodamies uz Valsts zemes bankas pieprasījumu un saskaņā ar likumu par dažu parādu piepildību pārjaunošanu 3. p. („Vald. Vēstn.” 1934. g. 246. num.), paziņo, ka jāpa 11. Cabula nekustamo mantu 2. izsolē, kas bija nolikta uz 1936. g. 8. augustu un izsludināta „Valdības Vēstneša” 1936. g. 13. maija 108. num., atlikta uz 1936. g. 19. decembrī un to noturēs iepriekšējās izsoles sludinājuma minētā kārtībā, 15626x Zilupē, 1936. g. 26. augustā.

Tiesu izpild. K. Projums.

Citu iestāžu sludinājumi

Nodokļu departamenta nodokļu piedzinējs paziņo, ka 1936. g. 7. septembrī, plkst. 12, Rīgā, Stabu ielā 11, 9. dz., pārdos vairāksolīšanā Zāras Lībmanis veikalā iekārtu, novērtētu par Ls 1.220,—, dažādu nod. parāda piedzišanai. 15671x Rīgā, 1936. g. 31. augustā.

Nod. piedzin. A. Lavrovskis.

Nodokļu departamenta nodokļu piedzinējs paziņo, ka 1936. g. 8. septembrī, plkst. 12, Rīgā, Ģertrūdes ielā 56, 10. dz., pārdos vairāksolīšanā brāļu Ģilku mēbeles un citas mantas, novērtētas par Ls 2035,—, viņu 1935. g. % peļņas nodokļu parāda piedzišanai. 15742x Rīgā, 1936. g. 28. augustā.

Nod. piedzin. J. Kušķis.

Nodokļu departamenta nodokļu piedzinējs paziņo, ka 1936. g. 8. septembrī, plkst. 12, Rīgā, Marijas ielā 28, 9. dz., pārdos vairāksolīšanā Iščokas Kamenkoviča iekārtas mantas, novērtētas par Ls 1400,—, viņa dažādu nod. parāda piedzišanai. 15743x Rīgā, 1936. g. 25. augustā.

Nod. piedzinējs J. Kušķis.

Nodokļu departamenta nodokļu piedzinējs paziņo, ka 1936. g. 9. septembrī, plkst. 12, Rīgā, Kr. Barona ielā 6, 7. dz., pārdos vairāksolīšanā Vilhelmīnes Vitkovskis pianino, novērtētu par Ls 623,—, viņas 1935. g. ienākuma nodokļu parāda piedzišanai. 15744x Rīgā, 1936. g. 1. septembrī.

Nod. piedzin. V. Krūmiņš.

Nodokļu departamenta nodokļu piedzinējs paziņo, ka 1936. g. 9. septembrī, plkst. 12, Rīgā, Lāčplēša ielā 50, 18. dz., pārdos vairāksolīšanā Geršona Pinus mēbeles, novērtētas par Ls 419,—, viņa 1935. g. ienākuma nodokļu parāda piedzišanai. 15745x Rīgā, 1936. g. 1. septembrī.

Nod. piedzinējs V. Krūmiņš.

Nodokļu departamenta nodokļu piedzinējs paziņo, ka 1936. g. 9. septembrī, plkst. 12, Rīgā, Lāčplēša ielā 52/54, 51. dz., pārdos vairāksolīšanā Leiba Blocha mēbeles, novērtētas par Ls 551,—, viņa 1931. g. ienākuma nodokļu parāda piedzišanai. 15746x Rīgā, 1936. g. 1. septembrī.

Nod. piedzinējs V. Krūmiņš.

Nodokļu departamenta nodokļu piedzinējs paziņo, ka 1936. g. 10. septembrī, plkst. 11 Rīgā, Jaunā ielā 28, kant., pārdos vairāksolīšanā a./s. „Rich. Duncan un b.-dri” kustamo mantu, novērtētu par Ls 610,—, viņas dažādu nodokļu parāda piedzišanai. 15765b Rīgā, 1936. g. 2. septembrī.

Nodokļu piedzin. F. Andersons.

Rīgas pilsētas lombards
1936. g. 9. un 10. sept., plkst. 18, izūtrupēs

Zirgu ielā 12 zeltu, sudrabu, apķērbus, ādas, traukus un citas nepagarinātas un neizpirktas mantas, kas iekārtas no 1935. g. 2. decembra līdz 12. decembrim ieskaitot, ar E 306185 — 315184. num.

Bez tam izūtrupēs arī mantas, kas iekārtas uz 1 mēnesi no š. g. 25. maija līdz 6. jūnijam, ieskaitot, ar E 455080 — 468669. num.

Rīgas pref. 3. iec. priekšnieks paziņo, ka 1936. g. 18. septembrī, plkst. 10, Rīgā, Ģertrūdes ielā 16, frizētāvā, Rīgas apgabaltiesas 2. kriminālnodaļas piedziņas lietā pārdos atklātā vairāksolīšanā Jāņa Čiča veikalā 7 spoguļus un ilgviļņu aparātu „Vella”, kas novērtēti par Ls 750,—.

Pārdomāmās mantas apskatāmas izsoles dienā un laikā uz vietas. Rīgā, 1936. g. 29. augustā. 17946. 15673b 3. iec. priekšn. p. (paraksts).

Kaŗa min. Apgādes pārvalde

Iegādās rakstiskā izsolē

1936. g. 8. septembrī, plkst. 13, Rīgā, Valdemāra ielā 10/12.

Mašīnu eļļu	3000 kg
Benzīnu, smago	4000 „
Latolu, vasaras	20000 ltr.
Latolu, ziemas	20000 „

Piedāvājuma nodrošinājums 5% no summas.
Tuvāki nosacījumi — Finanču daļā. L. 2906 15668

Zemkopības ministrijas Zemes ierīcības departaments

1936. g. 10. septembrī, plkst. 10, rakšanas darbu izdošanas nozares telpās Rīgā, Raiņa bulv. 6, 26. dz.

Jauktās izsolēs izdos mazāksolīšanā sekošus darbus:

1) Rīgas apr. Mangaļu pag. Mangaļu mel. sab. „Andžas dambis” novadgrāvju rakšanas (no 1.—9. posma vai 0.00—7.93 met.) darbus 793 tek. mtr. garumā ar 1189 kub. mtr. tilpuma, novērtētus par Ls 854; izsoles drošības nauda Ls 100.

2) Madonas apr. Ozdzenas mel. sab. „Pelava” novadgrāvju tīrīšanas darbus 7829 tek. mtr. garumā, novērtētus par Ls 974; izsoles drošības nauda Ls 80.

3) Bauskas apr. Taurkalnes pag. mel. sab. „Kokupe” novadgrāvju rakšanas darbus 1442 tek. mtr. garumā ar 3474 kub. mtr. tilpuma, novērtētus par Ls 1917; izsoles drošības nauda Ls 150.

4) Kuldīgas apr. Kabiles pag. mel. sab. „Višiņi” novadgrāvju rakšanas darbus 1870 tek. mtr. garumā ar 3413 kub. mtr. tilpuma, novērtētus par Ls 2016; izsoles drošības nauda Ls 150.

5) Aizputes un Kuldīgas apr. Kazdangas mel. sab. „Skalda” novadgrāvju tīrīšanas darbus 20355 tek. mtr. garumā, novērtētus par Ls 2224; izsoles drošības nauda Ls 150.

6) Madonas apr. Jaungulbenes pag. mel. sab. „Idra” nekultivēto jaunsaimniecību novadgrāvju rakšanas darbus 1694 tek. mtr. garumā ar 2246 kub. mtr. tilpuma un pārtīrīšanas darbus 7108 tek. mtr. garumā, novērtētus par Ls 3197; izsoles drošības nauda Ls 250.

7) Kuldīgas apr. Lutriņu pag. mel. sab. „Pāterleknis” novadgrāvju rakšanas darbus 4085 tek. mtr. garumā ar 5300 kub. mtr. tilpuma, novērtētus par Ls 3397; izsoles drošības nauda Ls 150.

8) Jelgavas apr. Bērzmuižas pag. mel. sab. „Mežmuižas pļavas” novadgrāvju rakšanas darbus 6509 tek. mtr. garumā ar 18900 kub. mtr. tilpuma un 2 kritņu būves darbus, novērtētus par Ls 9606; izsoles drošības nauda Ls 400.

9) Liepājas apr. Priekules pag. mel. sab. „Straume” novadgrāvju rakšanas darbus 3698 tek. mtr. garumā ar 8369 kub. mtr. tilpuma un nogāžu nostiprināšanas darbus, novērtētus par Ls 5423; izsoles drošības nauda Ls 400.

10) Kuldīgas un Tukuma apr. Kabiles un Matkules muižu vec- un jaunsaimniecību novadgrāvju rakšanas darbus 3069 tek. mtr. garumā ar 9541 kub. mtr. tilpuma, novērtētus par Ls 5580; izsoles drošības nauda Ls 400.

11) Tukuma apr. Matkules pag. Peidvāles-Koguļu mel. sab. 2. grupas novadgrāvju rakšanas darbus 4399 tek. mtr. garumā ar 11451 kub. mtr. tilpuma, novērtētus par Ls 6213; izsoles drošības nauda Ls 500.

12) Rīgas un Bauskas apr. Birzgales un Vecmuižas pag. mel. sab. „Zvirgzda” upes lejasdaļa posma 18—26 rakšanas darbus 1066 tek. mtr. garumā ar 5759 kub. mtr. tilpuma un nogāžu nostiprināšanas darbus, novērtētus par Ls 6540; izsoles drošības nauda Ls 600.

13) Tukuma apr. Jaunpils mel. sab. „Klagatis” novadgrāvju rakšanas darbus 15799 tek. mtr. garumā ar 52430 kub. mtr. tilpuma, 2208 tek. mtr. pārtīrīšanas un 6 kritņu būves un 113 pāru mietu iedziņas darbus, novērtētus par Ls 23280; izsoles drošības nauda Ls 800.

14) Jēkabpils apr. Neretas pag. mel. sab. „Sutu purvs” 2. gr. novadgrāvju rakšanas darbus 12034 tek. mtr. garumā ar 37759 kub. mtr. tilpuma, novērtētus par Ls 27154; izsoles drošības nauda Ls 6000.

15) Kuldīgas apr. Saldus un Lutriņu pag. Kumeļpurva mel. sab. novadgrāvju rakšanas darbus 6168 tek. mtr. garumā ar 11126 kub. mtr. tilpuma, novērtētus par Ls 6843; izsoles drošības nauda Ls 600.

16) Tukuma apr. Matkules pag. mel. sab. „Straume” novadgrāvju rakšanas darbus 4182 tek. mtr. garumā ar 13493 kub. mtr. tilpuma un 196 m² bruģēšanas darbus, novērtētus par Ls 7575; izsoles drošības nauda Ls 300.

17) Vaimieras apr. Rozēnu pag. mel. sab. „Spilva” 1. gr. novadgrāvju rakšanas darbus 3951 tek. mtr. garumā ar 12292 kub. mtr. tilpuma, novērtētus par Ls 8466; izsoles drošības nauda Ls 700.

18) Bauskas apr. Codes pag. mel. sab. „Garozas augšgalis” novadgrāvju rakšanas darbus 18326 tek. mtr. garumā ar 51865 kub. mtr. tilpuma, novērtētus par Ls 23139; izsoles drošības nauda Ls 1000.

19) Liepājas apr. „Kīrbas purva” mel. sab. novadgrāvju rakšanas darbus 5822 tek. mtr. garumā ar 5329 kub. mtr. tilpuma un 1038 tek. mtr. nostiprināšanas darbus, novērtētus par Ls 9383; izsoles drošības nauda Ls 500.

20) Valkas apr. Viļciema pag. mel. sab. „Vārnupe” novadgrāvju rakšanas darbus 5695 tek. mtr. garumā ar 16378 kub. mtr. tilpuma, novērtētus par Ls 11369; izsoles drošības nauda Ls 500.

21) Valkas un Vaimieras apr. Kārķu un Naukšēnu pag. Kīres upes regulēšanas darbus 7726 tek. mtr. garumā ar 18085 kub. mtr. tilpuma, novērtētus par Ls 11350; izsoles drošības nauda Ls 500.

22) Tukuma apr. Zemītes pag. Kukšu mel. sab. 1. un 2. gr. novadgrāvju rakšanas darbus 7059 tek. mtr. garumā ar 19600 kub. mtr. tilpuma, novērtētus par Ls 11406; izsoles drošības nauda Ls 400.

23) Jelgavas apr. Zvārdes-Jaunaucis mel. sab. „Sausiene” Puķu heknēs novadgrāvju rakšanas darbus 9932 tek. mtr. garumā ar 21674 kub. mtr. tilpuma un 3 kritņu būves darbus, novērtētus par Ls 11676; izsoles drošības nauda Ls 500.

24) Madonas apr. Vietalvas mel. sab. „Alvītes ezers” novadgrāvju rakšanas darbus 7019 tek. mtr. garumā ar 19127 kub. mtr. tilpuma, novērtētus par Ls 14211; izsoles drošības nauda Ls 500.

25) Talsu apr. Ārlavas pag. mel. sab. Verme Lanka novadgrāvju rakšanas darbus 9478 tek. mtr. garumā ar 26558 kub. mtr. tilpuma un 73 mietu iedziņas darbus, novērtētus par Ls 16496; izsoles drošības nauda Ls 600.

26) Bauskas un Jelgavas apr. Zālītes un Salgales mel. sab. „Grišlis” novadgrāvju rakšanas darbus 6820 tek. mtr. garumā ar 24034 kub. mtr. tilpuma, tīrta un kritņu būves un velēnu nostiprinājuma darbus, novērtētus par Ls 16752; izsoles drošības nauda Ls 600.

27) Rīgas apr. Krimuldas pag. Krimuldas-Birņu mel. sab. „Vienība” Gaiku un Pilriķu novadgrāvju 1. un 2. grupas novadgrāvju rakšanas darbus 8172 tek. mtr. garumā ar 27276 kub. mtr. tilpuma, novērtētus par Ls 20126; izsoles drošības nauda Ls 800.

28) Rīgas apr. Skrīveru pag. mel. sab. „Vienība” Braslas upes starp 1.—152. met. regulēšanas darbus 3284 tek. mtr. garumā ar 18091 kub. mtr. tilpuma, novērtētus par Ls 21653; izsoles drošības nauda Ls 1000.

29) Jelgavas apr. Bēnes pag. mel. sab. „Rīgava” novadgrāvju pārtīrīšanas darbus 13151 tek. mtr. garumā, novērtētus par Ls 1444; izsoles drošības nauda Ls 150. L. 2896 156690

Ar tuvākiem izsoles un darbu izvešanas nosacījumiem var iepazīties Rīgā, Raiņa bulv. 6, 26. dz., tālr. 34194.

Iespiests Valsts tipogrāfijā.

Būvniecības pārvalde,

Brīvības ielā 37/39, š. g. 8. septembrī, plkst. 11, izslud. jauktu izsolē

Ķemeŗu sēravotu iestādes vīnogu siltumnīcas jaunbūves darbiem.

Drošības nauda Ls 400,— L. 2903
Ar darbu aprakstu, aprēķiniem, zīmējumiem un noteikumiem var iepazīties Būvniecības pārvaldē. 15667

Valsts zemes banka

Rīgā, Valdemāra ielā 1-b, š. g. 10. sept., plkst. 12, izdos jauktā izsolē

novadgrāvju rakšanas darbus:

1) Kuldīgas apr. Skrundas pag. Engurnieku mājas 2232 tek. metru garumā un

2) Daugavpils apr. Piedrujas pag. Lauru mājas 2686 tek. metru.

Izsoles dalībniekiem jāiemaksā izsoles komisijai drošības nauda par 1. p. minētiem darbiem Ls 200,— un par 2. p. minētiem Ls 170,—.

Drošības naudu var iemaksāt arī Valsts zemes bankas tekošā rēķinā pasta 90. num. (kvītis pievienojamas piedāvājumiem).

Rakstiski piedāvājumi ar Ls 2,— zīmognodevu, slēgtās aploksnēs ar uzrakstu „Engurnieku” māju novadgrāvju rakšanas darbu izsolei” un „Lauru māju novadgrāvju rakšanas darbu izsolei” jāiesniedz bankā, zemes birojā līdz š. g. 10. sept., plkst. 12 dienā.

Tuvākas ziņas Valsts zemes bankā, zemes birojā. L. 2909 15672 Valsts zemes banka.

Latvijas hipotēku bankas paziņojums.

Bankas izlaisto 8% ķīlu zīmju 23. tiražu un 6% ķīlu zīmju 15. tiražu

Latvijas hipotēku banka izdaris š. g. 18. septembrī, plkst. 1/2 10, bankas telpās, L. Jēkaba ielā 6/8. 15750 Valde.

Šoseju un zemes ceļu departamenta 1. rajona inženieris

š. g. 10. septembrī, plkst. 10, savā kancelejā Elizabetes ielā 35, 3. dz., izdos jauktā izsolē

192 m gara koka tilta remontu

pār Gauju, uz Rīgas — Saulkrastu — Ainažu šos. 27,798. km. Izsoles nodrošinājums Ls 260,—.

Ar izsoles noteikumiem var iepazīties rajona kancelejā, darba laikā. L. 2900 15666

Varakļānu pilsētas valde

1936. g. 24. septembrī, plkst. 10, pārdos vairāksolīšanā

12 veikalu gruntsgabalus,

kuŗi atrodas pilsētas centrā, Tīrgu laukumā.

Drošības nauda Ls 100,—.

Tuvākas ziņas pilsētas valdes kancelejā. 15715

Pils. galva D. Zeps. Sekretārs V. Strods-Sirmāis.

Blīdienes pagasta 6-kl. pamatskolai vajadzīgs skolotājs-vīrietis, sabiedrīks darbinieks.

Lūgumi ar dokumentiem par izglītību un veselību ar Ls 2,— zīmognodevu jāiesniedz Blīdienes pag. valdei līdz š. g. 11. sept.

Kandidātus izraudzīs pagasta valde 12. septembrī, plkst. 12.

Vēlama personīga ierašanās. Tuvākā dzelzceļa stacija Josta — 6 km. Adrese caur Blīdeni. 15727b

Pagasta valde.

Kokneses pagasta Krievkalna 6-kl. pamatskolai vajadzīgs skolas priekšnieks, vīrietis, sabiedrīks un muzikāls darbinieks spējīgs līdzdarboties sabiedriskā dzīvē un vadīt kori.

Vēlams pareizticīgs. Kandidātus izraudzīs Kokneses pag. valde 1936. g. 17. septembrī, plkst. 11.

Kokneses pag. namā, 1 km no Kokneses stacijas. Šai vietai atbilstošas personas lūdz pieteikties, iesniedzot līdz 1936. g. 12. sept. rakstisku, ar likumīgo zīmognodevu apmaksātu lūgumu, pievienojot dokumentu, par veselību, skolotāja tiesībām, līdzšinējo praksi un sabiedrisko darbu.

Kandidāta izraudzīšanas dienā vēlama personīga ierašanās. Skola atrodas ļoti jaukā vietā uz Daugavas krasta, apm. 1 1/2 km no Kokneses stacijas. 15728b

Pagasta valde.

Iekšlietu ministrijas ēmigrācijas un turisma nodaļa izsludina par nederīgām nozaudētās Latvijas ārzemju pases:

1) № 002889 G,

Senāta
Kriminālā kasācijas departamenta
1935. g. spriedumi.

1936.

Valetis tipogrāfija Bīgls, pēd

36. *) 1935. g. 16. februāri. Rīgas muitnīcas priekšnieka sūdzība par Rīgas apgabaltiesas 1934. g. 26. novembra lēmumu Nātana Kasseļa apsūdzībā pēc Muiņas lik. 1046. p. (L. № 90.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors A. Gubens; referē senātors J. Balodis; atzinumu dod virsprokurora biedrs F. Blūms.

Saskaņā ar 1933. g. 5. decembra pārgrozījumiem un papildinājumiem kriminālprocesa likumos par tiesu iestāžu brīvlaiku (Lkr. 1933. g. 259), laiks no 17. jūnija līdz 30. jūnijam un no 23. decembra līdz 2. janvārim visās tiesu iestādēs pielīdzināms svīnamām dienām. No minētā likuma izriet, ka gadījumos, kad pārsūdzības termiņa pēdējā diena iekrīt minēto datumu starplīkā, pārsūdzības var tikt iesniegtas pirmaisā pēc minētām brīvdienām darbdiēnā. No šī likuma, turpretim, nav secināms, ka tiesu brīvdienas vispār nevarētu tikt pieskaitītas pārsūdzības termiņa tecējuma laikam un ka arī termiņa tecējuma sākums tajos gadījumos, kad spriedums pasludināts brīvdienā laikā, būtu jāskaita no 1. jūlija resp. 3. janvāra. Par termiņa tecēšanas sākumu visos gadījumos, saskaņā ar Kriminālproc. lik. 885. p., uzskatāma nākošā diena pēc sprieduma pasludināšanas resp. sprieduma noraksta saņemšanas. Konkrētā gadījumā apgabaltiesa nodibinājusi, ka miertiesneša sprieduma norakstu pēc Muiņas lik. 1046. p. pazīmēm apsūdzētā Nātana Kasseļa lietā Rīgas muitnīca saņēmusi 1934. g. 25. jūnijā, t. i. tiesas brīvdienā laikā, no kāda apstākļa tiesa tad arī taisījusi pareizu slēdzienu, ka pārsūdzības termiņš muitnīcai izbeidzies pēc 14 dienām no šī noraksta saņemšanas dienas resp. tas izbeidzies 9. jūlijā. Pārsūdzību apgabaltiesai par miertiesneša spriedumu, kā to konstatējusi tiesa, muitnīca iesniegusi tikai 12. jūlijā. Atstājot pie tādiem ap-

stākļiem muitnīcas apellācijas atsauksmi bez caurskatīšanas kā novēlotu, neskatoties uz to, ka miertiesnesis apellācijas atsauksmi pieņēmis, apgabaltiesa minētos likuma nosacījumus nav pārkāpusi.

Pamatojoties uz Kriminālproc. lik. 182. p., Senāts nolēmj: Rīgas muitnīcas priekšnieka sūdzību atstāt bez ievēribas.

37. 1935. g. 16. februāri. Šoseju un zemes ceļu departamenta kasācijas sūdzība par Rīgas apgabaltiesas 1934. g. 10. oktobra spriedumu Reinholda Viņķeļa apsūdzībā pēc Sodū lik. 399. p. (L. № 101.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors A. Gubens; referē senātors F. Zilbers; atzinumu dod virsprokurora biedrs F. Blūms.

Apgabaltiesa attaisnojusi Reinholdu Viņķeli apsūdzībā pēc Sodū lik. 399. p. par to, ka viņš, pretēji instrukcijas par ceļu lietošanu un satiksmes kārtību 7. panta aizliegumam, pa publiskas satiksmes ceļiem ārpus pilsētas administratīvam robežam ar savu smago automobili pārvadājis sausu egļu malku, uzkraujot to uz mašīnas 10.67 sterus, kas kopsvarā ar mašīnu pārsniedzis atļautās maksimālās 6 tonnas pilnsvara.

Attaisnojošo spriedumu apgabaltiesa pamatojusi uz tā apsvēruma, ka lieta neesot pietiekoši pareizi konstatēts tās malkas svars, kuŗa konkrētā gadījumā bija atrasta un pārvadāta ar Viņķeļa mašīnu. Tiesa atzinusi, ka pašas smagās mašīnas svars, saskaņā ar viņas lietošanai izdoto atļauju, bijis 2,2 tonnas, bet par malkas svaru liecinieku liecības doloģtas, esot nenoteiktas, kādēļ tiesa atzinusi par nepierādītu to apstākli, ka malkas svars kopā ar mašīnas svaru pārsniedzis 6 tonnas. Apgabaltiesas atzinums nerunā pretī, bet gan atrod pamatojumu liecinieka virsmežziņa Auškapa liecībās, ka egļu malku Viņķelis varējis uzkraut uz savas mašīnas 11 sterus, kas iztaisītu kopsvarā līdz 3 tonnām. Arī lie-

*) Senāta Kriminālā kasācijas departamenta 1935. g. 35 spriedumi (no 1—35) iespiesti „Valdības Vēstneša” 1935. g. 144., 147., 160., 164. un 173. numurā.

cinieks Graudijš liecinājis, ka pārvadāta tikusi sausa egļu malka. Turpretī liecinieki Rozens un Ābols liecinājuši, ka mal- kas kravas svars pārsniedzis 6 tonnas, — nemotīvejot savus slēdzienus.

Kasācijas sūdzībā Soseju un zemes ceļu departamenta juriskonsults norāda, ka, taisot spriedumu, apgabaltiesa neesot vē- musī vērā „Vald. Vēstn.” 1933. g. 200. nu- mura izsludināto instrukciju par zemes ceļu labošanu un uzturēšanu. Šās instruk- cijas 56. p. c punkts nosakot pa zemes ce- liem pārvadājamās mal- kas kraujmēra svāru — 0,5 tonnas par 1 m³. Izejot no šāda koeficienta, apgabaltiesai bijusi iespe- ja precīzi aprēķināt 10,67 kb. metru mal- kas svāru un noteikt, vai tas kopā ar mašīnas svāru pārsniedzis atļautās 6 tonnas.

Šāds norādījums nepelna ievēribas. 1933. gada instrukcijas par zemes ceļu la- bošanu un uzturēšanu 56. p. c punkts tieši uzsvē, ka viņā minētie koeficienti ir tikai prezumpcija, pieņēmums, kas pielietojams aprēķinot nodevas par publiskas satiksmes ceļu pastiprinātu lietošanu. Kon- krētā gadījumā Viņķeli neapsūdz par šās instrukcijas noteikumu neievērošanu, nav arī jautājuma par nodevu aprēķināšanas pareizību. Viņķelis apsūdzēts par to, ka parkapis citas instrukcijas — instrukcijas par ceļu lietošanu un satiksmes kārtību 7. panta aizliegumu transportēt pa zemes ceļiem smagākas par 6 tonnām, kopā ar mašīnu, kravas, lai novērstu iespējamus no tādiem smagiem transportiem ceļu bojājumus. Tādēļ arī šī instrukcija par ceļu lietošanu un satiksmes kārtību operē ar noteiktiem skaitļiem, bet ne ar pieņēmu- miem, prezumpcijām. Ja šās instrukcijas 7. pants nosaka maksimālo transporta piln- svaru līdz 6 tonnām un nemin nekādus formālus, pieņemtus šā svāra aprēķināša- nai papēmienus, tad no tā izriet, ka katrā konkrētā gadījumā 7. panta noteikuma pārkāpuma pierādīšanai noteikti jānoskaid- ro transporta līdzekļa un kravas kopsvārs, pilnsvārs, un nav nekāda ne loģiska, ne likumiska pamata uz šo 7. pantu attiecināt kādas citas instrukcijas noteikumus par to, kādā veidā aprēķināms nodevu apmērs par pārvadājamiem kokmateriāliem, ka vienādam kravas tilpumam faktiski var

būt ļoti dažāds svārs, atkarībā no kokma- teriāla sugām un materiālu veidiem, piem., ozola baļķiem, finieriem vai sausai egļu malkai. 1933. gada instrukcijas par zemes ceļu labošanu un uzturēšanu 56. p. c punkts tieši uzsvē, ka no nodevu aprēķināšanas viedokļa nav šķirojamas ne koku sugas, ne kokmateriāla veidi, bet ņemams vērā tikai kravas tilpums, kamēr instrukcijas par ceļu lietošanu un satiksmes kārtību 7. pants tieši runā par transporta faktisko pilnsvāru, kas nedrīkst pārsniegt 6 tonnas. Pirmā instrukcija runa ir par nodevu ap- mēra noteikšanas formālām, ārējām pazi- mēm, kādas tiek pielietotas fiskālo interešu garantēšanai, — otrā, turpretim, par nor- mām, kurā pārkāpšana pēc būtības saistīta ar krimināltiesiska rakstura sekām.

Aiz minētiem apsvērumiem kasācijas sū- dzība nepelna ievēribas, kādēļ Senāts, pa- matojoties uz Kriminālproc. lik. 205. p., nolēmj: Soseju un zemes ceļu depar- tamenta kasācijas sūdzību atraidīt.

38. 1935. g. 16. februārī. Pēc Sodu lik. 508. p. un 169. p. 1. d. apsūdzētā Zana Vernera kasācijas sūdzība par Jelga- vas apgabaltiesas 1934. g. 30. oktobra spriedumu. (L. № 112.)

Sēdī vada priekšsēdētājs senātors A. Gu- bens; referē senātors F. Zilbers; atzi- numu dod virsprokurora biedrs F. Blūms.

Auces iecirkņa mirtiesnesis sodiis Žani Verneru pēc Sodu lik. 508. p. un 169. p. 1. d. par to, ka viņš 1934. gada 6. aprīlī Vecauces pagasta robežās valsts mežā no- saucis mežsargu Arvidu Liepiņu par ban- dītu, kad viņš, izpildot sava priekšnieka vietējā mežziņa rīkojumu aizliegt un no- vērst svešu personu braukšanu ar ratiem notikuma vietā pa meža ceļu valsts mežā, kur nav publisks ceļš, — aizturējis Verneru zirgu pie grožiem, pie kam Verners ar var- darbību pretojies minētā mežsarga Liepiņa rīcībai, iesitis viņam ar resnu pātagas kātu tik stipri pa muguru, ka Liepiņš aiz sāpēm bijis spiests atlaist zirga grožus un pielai- st Verneru braukt pa šo ceļu. Mirtiesneša spriedumu Verners pārsūdzējis tikai attie- cībā uz viņa apsūdzību pēc Sodu lik. 169. p. 1. d., norādot savā apellācijā, ka šo meža ceļu viņš lietojis nepārtraukti jau

25 gadus un tādēļ esot ieguvis uz to valdīšanas tiesības. Aizsargājot šās tiesības pret mežsargu Liepiņu, kas tās traucējis, viņš, Verners, esot rīkojies saskaņā ar Viet. civillik. 683. p. — Apsverot lietas materiālus apellācijas sūdzības robežās, apgabaltiesa atzinusi, ka apsūdzētais Verners nav atradies pašaiizstāvēšanās stāvoklī, kā arī Viet. civillik. 683. p. paredzētā stāvoklī, bet izdarījis Sodū lik. 169. p. 1. d. paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Kasācijas sūdzībā notiesātais Verners norāda uz savām uz noilguma pamata iegūtām tiesībām braukt pa minēto meža ceļu un arī uz to, ka viņš pielietojis tikai viņam ar Viet. civillik. 683. p. piešķirtās tiesības, kuras esot atzinusi arī Jelgavas apgabaltiesa, bet tanī pat laikā sodījis viņu pēc Sodū lik. 169. p. 1. d., pielaižot pretrunas motīvos. Mežziņa rīkojums mežsargam nepieļaut braukšanu pa minēto ceļu nesot uzskatāms kā likumīgas varas rīkojums attiecībā uz viņu, Verneru, jo iegūtās tiesības uz ceļa lietošanu viņš varējis zaudēt vienīgi uz kompetentas tiesas sprieduma, bet ne uz mežziņa un mežsarga aizlieguma pamata.

Izskatot lietas materiālus, Senāts atrod sekojošo. No sprieduma redzams, ka konkrētā lietā Jelgavas apgabaltiesa nav nodarbojusies ar jautājuma izšķiršanu, vai apsūdzētais Verners uz noilguma pamata ieguvis ceļa servitūtu uz meža ceļu valsts mežā, un nav devusi atbildi uz šo jautājumu. Apgabaltiesa tikai konstatējusi, ka apsūdzētais nav atradies pašaiizstāvēšanās stāvoklī, vai arī tādā stāvoklī, par kuru runā Viet. civillik. 683. p., bet gan ar vardarbību pretojies mežsargam, kad viņš, izpildot savus dienesta pienākumus un priekšnieka pavēli, liedzis Verneram braukt pa Dirvēnu mežaceļu valsts mežā, kāds ceļš nepieder pie publiskas satiksmes ceļiem. Venera kasācijas sūdzībā izteiktais ieskaits, it kā viņš būtu uz noilguma pamata ieguvis ceļa lietošanas tiesības svešā, valstij piederošā mežā, ir nedibināts un atrodas pretrunā ar Viet. civillik. 1261. pantu, kas katēgoriski nosaka, ka neviens servitūts nevar nodibināties uz noilguma pamata. Viet. civillik. 1251. p. norādīts, kādā ceļā nodibināmi servitūti, arī ceļa servitūts. Līdz ar to atkrīt norādījumi uz Viet.

civillik. 683. p. paredzētām tiesībām. Valsts mežsargs, izpildot sava priekšnieka rīkojumu aizkavēt un pārtraukt privātu personu braukšanu pa publiskai satiksmi neatvērtiem meža ceļiem valsts mežā, rīkojas kā dienestpersona un viņa priekšnieka, valsts mežziņa, rīkojums ir likumīgas varas rīkojums viņas kompetences robežās. Pretošanās ar vardarbību šāda likumīga rīkojuma izvešanai dzīvē sodāma pēc Sodū lik. 169. p. 1. d., kā to pareizi atzinusi arī apgabaltiesa.

Neatrodot iemeslu pārsūdzētā sprieduma atcelšanai, Senāts, pamatojoties uz Kriminālproc. lik. 205. p., nolēma: Zaņa Venera kasācijas sūdzību atraidīt.

39. 1935. g. 26. februārī. Pēc Sodū lik. 179. p. 2. d. apsūdzētā Movšas Razumņija pilnvarnieka zv. adv. Michaila Eljaševa sūdzība uzraudzības kārtībā par Tiesu palātas 1935. g. 31. janvāra lēmumu, ar kuru atstāta bez ievēribas zvēr. adv. Eljaševa blakus sūdzība par Rīgas apgabaltiesas 1935. g. 10. janvāra lēmumu attiecībā uz viņa iesniegtās apellācijas sūdzības nepieņemšanu. (L. № 160.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors A. Gubens; referē senātors J. Balodis; atzīnumu dod virsprokurora biedrs F. Blūms.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 49. p., attiecībā uz pilnvarniekiem krimināllietās jāievēro Civilproc. lik. 57.—62. panta nosacījumi. Civilproc. lik. 60. p. ir izsmeloši uzskaitīta tā procesuālā rakstura darbība, kuru pilnvarnieks var izdarīt tikai tad, ja ta tieši atļauta pašā pilnvarojumā: tāda pilnvarojumā atrunāta atļauja ir vajadzīga arī apellācijas atsauksmes iesniegšanai. Lai šo apstākli tiesai būtu iespējams pārbaudīt, personām, kas iesniedz apellācijas atsauksmi lietas dalībnieku vārdā, līdz ar atsauksmi jāiesniedz tiesai pilnvara (ja tādas lieta nav), kas atbilst minētiem Civilproc. lik. 60. p. nosacījumiem. Apellācijas atsauksme, kas iesniegta bez tāda pilnvarojuma, no tiesas nav pieņemama. Konkrētā gadījuma apgabaltiesa nav pārkāpusi minēto likumu nosacījumus, atstājot bez tālākas virzīšanas un izsniedzot atpakaļ tiesājamā Razumņija aizstāvim Razumņija vārdā iesniegto apellācijas atsauksmi, kuru minētais aizstāvis bija iesniedzis bez va-

jadzīgās pilnvaras. Razumnija aizstāvja norādījums, ka viņam bijusi no Razumnija jau 1931. g. 28. decembrī izdota vispārēja, notāriālā kārtībā apstiprināta pilnvara ar tiesībām iesniegt rakstus tiesu iestādēm, nevarēja uzlikt tiesai pienākumu pieņemt no viņa apellācijas atsauksmi, jo šāds apstāklis tiesai nevarēja būt zināms pirms paša pilnvarojuma dokumenta uzrādīšanas. Bet atrodot, ka tiesajamā Razumnija aizstāvis viņam atpakaļ izsniegto apellācijas atsauksmi no jauna līdz ar pilnvaru iesniedzis jau pēc pārsūdzības termiņa notecēšanas, un konstatējot, ka pie aprādītā stāvokļa viņš nokavējis pārsūdzības termiņu aiz savas kļūdas un ka nav likumīga pamata atjaunot nokavēto pārsūdzības termiņu, tiesa nav novirzījusi no Kriminālproc. lik. 884. un 887. panta nosacījumiem.

Pamatojoties uz Tiesu iek. lik. 172. p., Senāts nolēma: Movšas Razumnija pilnvarnieka zvēr. adv. Michaila Eljaševa sūdzību atstāt bez sekām.

40. 1935. g. 16. februārī / 9. martā. Pēc Sodu lik. 183. p. 2. d. 2. punkta apsūdzētā Teofila Kublinskā kasācijas sūdzība par Tiesu palātas 1934. g. 4. decembra spriedumu. (L. № 78.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors A. Gubens; referē senātors J. Balodis; atzīnumu dod vīrsprokurora biedrs F. Blūms.

Tiesu palāta apstiprinājusi Rīgas apgabaltiesas spriedumu daļā, ar ko Teofilis Kublinskis atzīts par vainīgu un sodīts pēc Sodu lik. 12. un 183. panta 2. d. 2. punktā paredzētām pazīmēm par to, ka viņš, būdams nopratināts kā liecinieks zem zvēresta Jāņa Dadziša prasības lietā pret Rīgas archidiecēzes kūrīju dēļ Ls 2730, — zaudējumu atlīdzības, izteicis nepatiesību, apļiecinādams, ka viņš atbildētājas vārdā neesot slēdzis ar prasītāju Dadzīti nekādu līgumu par Dadziša pieņemšanu Aglonas ģimnazijas skolotāja amatā 1929./1930. mācības gadam, kaut gan apzinājies, ka tādu līgumu viņš patiesībā 1929. gada 11. jūlijā noslēdzis ar Dadzīti. Pret tiesājamo Kublinski celto apsūdzību tiesa, kā vērojams no sprieduma, atzinusi par nodibinātu ar to par pierādītu atzīto apstākli, ka Kublinskis ar Dadzīti 1929. g. 11. jūlijā abi pa-

rakstījuši 2 eksemplāros sastādīto līgumtekstu, ar ko Dadzītis ticis pieņemts par skolotāju Aglonas ģimnazijā 1929./1930. mācības gadam, ka šo līgumu, no ko viņš viens eksemplārs palicis pie Dadziša, tiesājamaļ apmēram pēc 2 dienām atprasījis un iznīcinājis un ka pats tiesājamaļ Kublinskis vēlāk, kādā Dadzītim rakstītā vēstulē apstiprinājis to apstākli, ka viņš ar Dadzīti augšminēto līgumu slēdzis. Tiesājamaļ, taisnojoties pret viņu celtā apsūdzībā, paskaidrojis, ka viņam nebijis no Rīgas archidiecēzes kūrījas nekāda pilnvarojuma slēgt līgumus par skolotāju pieņemšanu Aglonas ģimnazijai minētajā mācības gadam un ka tādēļ viņa un Dadziša parakstīto līgumtekstu viņš neesot uzskatījis par tādu aktu, kas būtu kvalificējams kā līgums, ka šim līgumam neesot piekritušas kūrījas vadošās personas un tas ticis anulēts, pēc kuriem apstākļiem viņam tad arī bijis dibināts iemesls nākt tiesā ar apgalvojumu, ka viņš ar Dadzīti līgumu kūrījas vārdā neesot noslēdzis. Visi šie norādījumi ka jautājumā par līguma esamību, tā it sevišķi jautājumā par apsūdzības subjektīvo sastāvdaļu — tiesājamaļ apzinātību, ka viņš runājis nepatiesību, apgalvodams, ka ar kūrīju saistošs līgums nav ticis noslēgts, Tiesu palātas spriedumā palikuši bez pienācīga apsvēruma un novērtējuma. Norādot apsūdzības formulējumā un sprieduma motīvos, ka tiesājamaļ Kublinskis noslēdzis ar Dadzīti līgumu kūrījas vārdā, un ka viņš šādu apstākli vēlāk nepatiesi noliedzis, tiesa nav pastiprinājusi šo aizrādījumu ar atsauci uz faktiem, kas apstiprinātu viņas slēdzienu pareizību, ka līgumu tiešām Kublinskis noslēdzis kūrījas vārdā resp. pilnvarā; tieši šis apstāklis, ka redzams no apsūdzības formulējuma, ir likts apsūdzības objektīvās sastāvdaļas pamatojumā. Citas personas vārdā, bez vajadzīgā pilnvarojuma slēgts līgums tikai sevišķos, likumā norādītos gadījumos, ir saistošs tai personai, ko vārdā tas slēgts, bet ka lietā šāds izņēmuma stāvoklis būtu nodibināts, tas no sprieduma nav redzams, bet gan tiesas izmeklēšanas materiālos ir norādījumi, ka kūrīja tādām līgumam nav piekritusi. Spriedumā tad arī bija vispusīgi apsverams netikai jautājums, vai Kublinskā liecība, ka

ligums nav ticis noslēgts ar Dadzīti kūrijas vārdā, šīni viņas daļā ir saturējusi nepareizu apstākļu apliecinājumu, bet it īpaši tas, vai aprādītais akts bij kvalificējams kā priekš kūrijas saistošs akts, jo taisni no šī pēdējā apstākļa nodibināšanas atkarājās atbilde uz jautājumu, vai apgalvojums, ka nekāds ligums, t. i. saistošs akts ar Dadzīti nav ticis noslēgts, apsūdzētais runājis apzinātu nepatiesību. Aprādītā sakarība, no tiesas palikušas neapsvērtas liecinieku Broka un Stukuļa liecības resp. tās šo liecību daļas, kuŗās atrodas norādījumi, ka Kublinskis nāv bijis ne rakstiski, ne mutiski pilnvarots slēgt ligumus kūrijas vārdā par skolotāju pieņemšanu, ka viņš ar Dadzīti vedis sarunas par pēdējā pieņemšanu amatā bez kūrijas ziņas un ka kūrija bija jau pieņēmusi citu skolotāju Aglonas ģimnazijai Dadziša vietā (Broks). Nepamatots ir arī Tiesu palātas sprieduma pievestais norādījums, ka jautājumu par Kublinska liecības nozīmi Dadziša prasības lieta jau izšķīrusi savā spriedumā civiltiesā, ka šim spriedumam ir prejudiciāla nozīme un ka tadēļ krimināltiesai vairs nav apspriežams jautājums par to, ciktālu tiesājamā liecība pēc tās satura, kā tāda, varēja minētā lietā kaitēt tiesas pareizai darbībai; tāds norādījums atrodas pretrunā kā ar Kriminālproc. lik. 34. panta, tā arī Kriminālproc. lik. 779. un 810. p. nosacījumiem. Kā vērojams no sprieduma, tiesājamam inkriminējamā noziedzīgā darbība ir norisinājusies 1932. gada 26. aprīlī, kad vel pastāvēja spēkā 1903. gada Sodu likums. Salīdzinot 1903. g. Sodu likumu 158. pantu un 1933. gada Sodu likuma 183. panta dispozitīvās daļas, redzams, ka jaunais (1933. g.) Sodu likums ir ievērojami paplašinājis atbildību par nepatiesas liecības došanu, un proti, pēc šī likuma sodāma nepatiesā liecība arī tad, kad tā nodota izziņā, kā arī visos gadījumos, kad liecība nodota par apstākļiem, kuŗiem „varētu būt nozīme”, kurpretim pēc 1903. gada Sodu likuma nepatiesā liecība bij atzistama par sodāmu, kad tā nodota pie iepriekšējas izmeklēšanas un tiesā, un pie tam arī vienīgi gadījumā, ja liecība nodota kaitējot tiesas darbībai. Saskaņā ar Sodu likuma 12. panta nosacījumiem, sods vainīgam jāpiespriež pēc tā likuma, kuŗš bija

spēkā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā, bet ja ar jaunizdoto Sodu likumu agrākais likums grozīts, tad vainīgam piemērojams labvēlīgākais likums. Šie nosacījumi attiecas ne tikai uz likumu sankciju, bet arī uz to dispozīciju. Konstatējot, ka tiesājamam Kublinskim inkriminētais nodarījums izdarīts agrākā (1903. g.) Sodu likuma iedarbības laikā, bet kvalificējot šo nodarījumu pēc Sodu likuma 183. panta 2. d. 2. pkt. pazīmēm, atsaucoties pie tam uz Sodu lik. 12. pantu, tiesa savā spriedumā nemaz nav apsvērusi jautājumu, kādēļ īsti jaunais (1933. g.) Sodu likums uzskatāms, salīdzinot ar agrāko likumu, par labvēlīgāku apsūdzētam, kas tad arī attaisnotu slēdzienu par šī likuma piemērošanu, ņemot vērā Sodu lik. 12. p. Šī jautājuma neapsvēršana, kas tiesai bija jādara ex officio, neatkarīgi no lietas dalībnieku aizrādījumiem, norāda, savukārt, uz Kriminālproc. lik. 810. p. pārkāpumu. Pār-sūdzētais spriedums aprādīto nepilnību dēļ nav atstājams spēkā.

Pamatojoties uz Kriminālproc. lik. 932. un 949. p., Senāts nolēmj: Tiesu palātas spriedumu atcelt un uzdot viņai lūkot cauri lietu no jauna citā tiesas sastāvā.

41. 1935. g. 9. martā. Pēc Sodu lik. 217. p. 1. d. apsūdzētā Movšas Hurviča kasācijas sūdzība par Rīgas apgabaltiesas 1934. g. 13. oktobra spriedumu. (L. № 164.)

Sēdī vada priekšsēdētājs senātors A. Gubens; referē senātors F. Zilbers; atzinumu dod vīrsprokurora biedrs F. Blūms.

Rīgas apgabaltiesā sodījusī Movšu Hurviču pēc Sodu lik. 217. p. 1. d. par to, ka viņš, pretēji nolīgumam piejaukt miltiem blakus vielas, pārstrādājot miltus A/S. „Rīgas Grauds” dzirnavas tirgum, piejaucis tiem amonija persulfātu.

Atzinumu par apsūdzēta vainību tiesa pamatojusi uz tā apsveruma, ka viņš bijis par minētās A/S. valdes priekšsēdētāju tieši tajā laikā, kad Veselības departamenta uzdevumā ārsts Veidemanis kopā ar fabriku inspektoru Šnakenburgu apskatījuši A/S. „Rīgas Grauds” dzirnavas un atraduši tur dzirnavām pievienotu ķīmisku vielu piemaisīšanas aparātu miltiem un šajā aparātā amonija persulfātu; paņēmuši 5 miltu paraugus no dažādām šķirnēm, no

kurām vienā „vidējā“, Farmācijas pārvaldes analītiskā laboratorijā izdarot analīzi, atrasts amonija persulfāta piemaisījums. Šādi fakti attaisno apgabaltiesas slēdzieni par Sodū lik. 217. p. 1. d. sastāvu apsūdzētā rīcībā un nerunā pretī arī Sodū lik. 51. p. nosacījumiem par to, kas nes kriminālatbildību par noziedzīgiem nodarījumiem juridisko personu lietās. Apgabaltiesa gala rezultātā atzinusi par nepelnošu ievēribas apsūdzētā norādījumu uz darba inspektora aplieciņu par to, ka Akciju sabiedrības „Rīgas Grauds“ atbildīgais vadītājs noziedzīgā nodarījuma pastrādāšanas laikā bijis Aleksandrs Krams, un uz to, ka tādēļ, pēc apsūdzētā domām, viņam nebūtu jānes atbildība par svešu vielu piemaisīšanu miltiem, jo atbildība iesot izraudzīta cita persona. Minētā aplieciņa runā tikai par to atbildīgo vadītāju, kurū paredz rūpniecības darba likuma 90.—93. p. un kas pēc šā likuma 93. panta nes formālu atbildību šajā pantā minētos gadījumos par rūpniecības darba likuma nosacījumu un par algotu spēku darba noteikumu pārkāpumiem, par kuriem ir runa arī Sodū lik. XXI nodaļā. Rūpniecības darba likuma 90.—93. p. neattiecas uz tautas veselības aizsardzības noteikumu pārkāpumiem. Par tiem nes atbildību vainīgais, tas, kas izdarījis šos pārkāpumus, arī Sodū lik. 217. p. 1. d. paredzēto noziedzīgo nodarījumu, saskaņā ar Sodū likuma nosacījumiem. Ir pareizs kasācijas sūdzības norādījums, ka tiesas ārsta sastādītais par šo notikumu protokols neatbilst Kriminālproc. lik. 1057. un 1068. p. paredzētajai kārtībai, kādā sastādāmi protokoli par fabrikās atklātiem pārkāpumiem un par apsūdzētā atteikšanos parakstīt šo protokolu. Šādā, Kriminālproc. lik. 1057. un 1166. p. paredzētā kārtībā sastādītie protokoli, līdzīgi 293. p. kārtībā sastādītiem, var noderēt kā pierādījumi lietā, līdzīgi tiesas apskates protokolos. Tomēr kriminālvajāšanu par tautas veselības aizsardzības noteikumu pārkāpumiem var ierosināt arī ārpus Kriminālproc. lik. 1166., 1057. p. paredzētās kārtības un noziedzīgo nodarījumu pierādīšanai pielietot arī vispārējos kriminālprocesā paredzētos pierādījumu veidus. No tiesas novērtējuma atkarības atbilde uz jautājumu, kāda nozīme

tiem piešķirama katrā konkrētā lietā, raugoties pēc tās apstākļiem. Šajā gadījumā tiesa atradusi apsūdzētā vainību par pierādītu ar lietā esošiem tiesas izmeklēšanas materiāliem. No sprieduma arī redzams, ka tiesa aiz spriedumā minētiem motīviem atzinusi par lieku izdarīt caur ekspertiem A/S. „Rīgas Grauds“ atrastā ķīmisku vielu piemaisīšanas aparāta apskati un atzinusi par nenozīmīgu lietā jautājumu, kam piederējuši dzirnavas tirgus vajadzībām pārstrādātie milti ar blakus vielu piemaisījumu. Šāds atzinums nestāv pretrunā ar Sodū lik. 217. p. 1. d. tekstā un izpratnē, nedz arī ar tautas labklājības ministra rīkojumu „Vald. Vēstn.“ 1933. g. 26. numurā, kas aizliedz piejaukt svešas vielas tirgus vajadzībām pārstrādājamiem miltiem. Minētais rīkojums izdots un izsludināts „Valdības Vēstnesī“ uz ārstniecības nolikuma 19., 20. un 640. p. un Tautas labklājības ministrijas iekārtas 22. un 29. p. pamata, tam ir vispārējs raksturs un tas pēc būtības satur vispārējos saistošos noteikumus par miltu apstrādāšanu tirgus vajadzībām un pārdošanu, kadēļ arī šā rīkojuma neizpildīšana, tāpat kā „Vald. Vēstn.“ 1933. g. 234. num. izsludināto saistošo noteikumu par uzturvielām pārkāpšana sodāma pēc Sodū lik. 217. p. 1. d.

Tiesa konstatējusi, ka vienā no šķirnēm atrasts amonija persulfāta piemaisījums un ka aparāt šīs ķīmikālijas piemaisīšanai bijis pievienots darbā esošam dzirnavu mehānismam. Šāds atzinums atbilst liecinieku Veidemaņa un Šnakenburga liecībām un ekspertīzes datiem. Tiesa tādā kārtā konstatējusi apsūdzētā rīcībā Sodū lik. 217. p. 1. d. pazīmes. Kasācijas sūdzības norādījumi uz to, kādi atzinumi būtu jātaisa no liecinieka Vaita liecībām, lai nāktu pie apsūdzētam labvēlīgiem gala atzinumiem vainības jautājumā, — zīmējas uz lietas būtību, kurū tiesa novērtējusi citādi, un tādēļ atstājami neapsvērti, ievērojot Tiesu iek. lik. 5. p. No sprieduma izpratnes vērojams, ka tiesa Kriminālproc. lik. 141. p. kārtībā ņēmusi vērā visus tiesas izmeklēšanas materiālus.

Neatrodot iemesla pārsūdzētā sprieduma atcelšanai. Senāts, pamatojoties uz Kriminālproc. lik. 205. p. nolēmi: Movšas Hurviča kasācijas sūdzību atraidīt.

42. 1935. g. 9. martā. Pēc Sodu lik. 521. p. 3. un 1. d. apsūdzētā Kārļa Bērziņa kasācijas sūdzība par Jelgavas apgabaltiesas 1934. g. 2. oktobra spriedumu. (L. № 192.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors A. Gubens; referē senātors F. Zilbers; atzīnumu dod vīrsprokurora biedrs F. Blūms.

Kriminālprocesa lik. 6. p. kārtībā ierosinātā apsūdzības lietā Jelgavas apgabaltiesa apstiprinājusi miertiesneša spriedumu, ar kuŗu Kārlis Bērziņš sodīts pēc Sodu lik. 521. p. 3. d. par to, ka viņš, būdams Vilces pagasta valdes priekšsēdētājs, 1933. gada decembrī licis nocirst un sazāģēt cietušā Friča Lešinska īpašuma robežās augošos un pēdējam piederošus 5 alejas kokus, kuŗi atradušies valsts aizsargājamo aleju koku sarakstā, un daļu no nocirstiem kokiem licis novest pagasta nespējnīeku patversmē malkai.

Apsūdzētais Bērziņš tiesā taisnoijies, norādot, ka viņš šajā gadījumā rīkojies ka dienestpersona, izpildot tikai pagasta valdes lēmumu — nocirst minētos nokaltušos un satiksmi apdraudošos alejas kokus pie 2. šķiras ceļa. Rūpēties par satiksmes drošību un uzturēšanu pa šo ceļu esot tiešs pagasta valdes pienākums.

Apsverot šos norādījumus un pievienojoties miertiesneša sprieduma motīviem, apgabaltiesa apsūdzētā vainību saskatījusi tajā apstākļī, ka viņš neesot izpildījis savus pienākumus, neesot stājies sakarā ar iestādēm un personām, kuŗu intereses bijušas saistītas ar minētiem alejas kokiem, neesot nodibinājis, kuŗi koki likvidējami, kam tie pieder, un neesot uzdevis to izdarīt koku īpašniekam Lešinskim, bet nocirst valsts aizsardzībā esošos alejas kokus, par kuŗiem neesot nekādu norādījumu lietā, ka tie būtu ceļa piederums un ka tie traucētu vai apdraudētu satiksmi.

Kā pareizi norādīts apsūdzētā Bērziņa kasācijas sūdzībā, Sodu lik. 521. p. 3. d., pēc kuŗas sodīts Bērziņš, paredz sodu tam, kas tiši bojājis uz svešas zemes augošu koku, to iekapājot, noplēšot tam mizu vai citādā kārtā. Šis pants neparedz uz svešas zemes izauguša arī sausa koka nociršanu, lai iegūtu nocirstā koka materiālu. Šāds nodarijums paredzēts Sodu

lik. 579. pantā, ja koks nocirsts svešā mežā, bet Sodu lik. 546. p., ja tas nocirsts alejā, dārzā vai citos apstādījumos. Tāpat pareizs ir kasācijas norādījums, ka šajā privātas apsūdzības lietā nekrit svarā jautājums par to, vai nocirstie koki bijuši valsts aizsargājamo aleju koku sarakstā, jo pret Bērziņu nav ierosināta apsūdzība Kriminālproc. lik. 1160. panta kārtībā par mežaizsardzības likuma pārkāpšanu, bet gan tikai privātapšūdzība par svešas mantas bojāšanu resp. privātapšūdzētājam Lešinskim piederošas mantas, koku bojāšanu. Kā redzams no sprieduma, pati tiesa atradusi, ka atbilde uz vainības jautājumu atkarājas no tā apstākļa noskaidrošanas, vai nocirstie koki auguši cietušam privātapšūdzētājam Lešinskim piederošā zemē jeb valstij vai vietējai pašvaldībai piederošā ceļa joslā. Kā pareizi norāda apsūdzētais Bērziņš savā kasācijas sūdzībā, šis jautājums nav izšķirams uz liecinieku liecību pamata, ņemot vērā, ka par šo koku resp. ceļa zemes piederību strīdās cietušais un apsūdzētais. Jautājums par īpašuma tiesībām uz nekustamu mantu izšķirams uz attiecīgu zemes grāmatu ierakstu un plānu pamata, tāpat jautājums, kam piederēja ceļš konkrētā gadījumā, ievērojot lik. par zemes ceļiem 4. un 51. p. nosacījumus. No minētiem dokumentiem un plāniem būtu redzams, vai ceļš un tā apstādījumi — aleja, par kuŗiem iet runa konkrētā gadījumā, ietilpst cietušā saimniecībā, ir atzīmēts viņa zemes plānā kā cietušā īpašumā ietilpstoša daļa — nederīga zeme — jeb arī tas atzīmēts kā valsts vai vietējās pašvaldības īpašums. Šī jautājuma noskaidrošana dotu pamatu atbildei uz jautājumu, kam nododams nocirsto koku materiāls (lik. par zemes ceļiem 3. p. 2. piezīme), cietušam Lešinskim, valstij vai vietējai pagasta pašvaldībai. Tas no objektīvā viedokļa. Apgabaltiesa atstājusi neapsvērtu arī apsūdzētā inkriminētās darbības subjektīvo pusi, nav apsvērusi jautājumu, vai lietas apstākļi neattaisnoja apsūdzētā labo apziņu, ka nocirstie koki ir ceļa piederums, valsts īpašums, vai atrodas pagasta pašvaldības pilnā rīcībā, ievērojot likuma par zemes ceļiem 3. un 13. p. nosacījumus. Noskaidrojot iepriekš norādītos objektīvos apstākļus, tiesai rastos pa-

mats arī atbildē uz jautājumu par subjektīvo vainīgumu.

Kā redzams no sprieduma, pati apgabaltiesa atzinusi par pierādītu ne tikai to, ka apsūdzētais Bērziņš rīkojies kā dienestpersona, bet arī to, ka viņš izdarījis dienesta darbību, izpildot pagasta valdes lēmumu, lai uzturētu kārtībā 2. šķiras ceļu, kas ar likumu par zemes ceļiem (3. p. 2. piez. un 13. p.) tieši uzlikts par pienākumu pagastu valdēm. Bet šāds atzinums loģiski izslēdz pozitīvu atbildi uz jautājumu par apsūdzētā vainību pēc Sodu lik. 521. p. Varētu rasties jautājums, vai apsūdzētais Bērziņš konkrētā lietā, rīkojoties kā dienestpersona un izdarot dienesta darbību, nav pielaidis tādu rīcību, kuŗu izdarīt likums vai uzlikts uzdevums tam nav devis tiesību, vai kaut arī tāda tiesība ir bijusi, tomēr darbībai nav bijis likumīga pamata resp. vai apsūdzētā Bērziņa rīcībā nav saskatāmas Sodu lik. 121. p. paredzētā noziedzīgā nodarījuma pazīmes, un vai Bērziņš nav sodāms pēc Sodu lik. 121. panta, tomēr šis jautājums nav izšķirams privātsūdzības kārtībā, iztīrājot lietu pēc Sodu lik. 521. p. pazīmēm, bet gan sevišķā, Kriminālproc. lik. 1030. un turpm. pantu kārtībā. Aiz aprādītiem apsvērumiem spriedums atceļams Kriminālproc. lik. 152. p. pārkāpuma un Sodu lik. 521. p. 3. d. nepareiza iztulkojuma dēļ.

Pamatojoties uz Kriminālproc. lik. 205. un 210. p., Senāts nolēmj: Jelgavas apgabaltiesas spriedumu atcelt un uzdot viņai lūkot cauri lietu no jauna citā tiesas sastāvā.

43. 1935. g. 30. marta. Pēc Sodu lik. 573. p. 2. d. apsūdzētā Voldemāra Rūdolda Zivertā kasācijas sūdzība par Tiesu palātas 1935. g. 15. janvāra spriedumu. (L. № 193.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors A. Gubens; referē senātors J. Balodis; atzinumu dod virsprokurora biedrs F. Blūms.

Privātsūdzētājs Indriķis Peniķis cēlis sūdzību pret tiesājamo Zivertu pēc Sodu lik. 573. p. paredzētām pazīmēm par to, ka Ziverts, pārkāpjot privātsūdzētāja autora tiesības, bez Peniķa piekrišanas, patvaļīgi ievietojis viņa, Ziverta, izdotajā „Cukur-

biešu audzētāju kalendārā“ 1934. gadam Peniķa sacerēto rakstu „Izplatītākās cukurbiešu slimības un kaitēkļi“. Apgabaltiesa sodījusi Zivertu pēc Sodu lik. 573. p. 2. d. un 52. p. ar 7 dienām aresta un spriedumu apstiprinājusi Tiesu palāta. Novērtējot lietas faktisko pusi, tiesa konstatējusi, ka augšminētā raksta autors Peniķis atļāvis savu sacerēto rakstu par cukurbiešu slimībām un kaitēkļiem izdevējam Ēķim ievietot Ēķa izdotajā kalendārā 1933. gadam, kurpretim starp Ēķi un autoru Peniķi nepastāvējis līgums par šī raksta ievietošanu 1934. gada kalendārā. Tiesu palāta konstatējusi, ka starp raksta autoru Peniķi un tiesājamo Zivertu vispār nav pastāvējis nekāds, ne mutisks, ne rakstisks, līgums, pēc kuŗa Peniķis būtu devis savu piekrišanu Zivertam izlietot viņa, Peniķa, rakstu Ziverta izdodamos kalendāros, un tiesas izmeklēšanā nopratināto liecinieku liecībās tiesa nav arī atradusi norādījumu, ka Ēķis Zivertam butu tālāk nodevis savas izdevēja tiesības uz runā esošo Peniķa rakstu: Ēķis apliecinājās vienīgi, ka tiesājams Ziverts izprasījis no viņa atļauju izlietot savam 1934. gada kalendāram Ēķa 1933. gadam izdotā kalendāra vāka zīmējumu. Apsverot jautājumu, vai runā esošais raksts nav tieši ievietots tādā literārā ražojumā, kas izdots zināmam speciālam zinātniskam vai tehniskam mērķim, kādos ražojumos, saskaņā ar likuma par autora tiesībām 39. pantu (bij. Krievijas lik. kop. X sēj. I d. 695⁹⁹. p.), atļauts arī bez autora piekrišanas iespiest vispārīgos nolūkos nelielus sacerējumus. Tiesu palāta savā spriedumā nodibinājusi, ka Zivertā kalendārs, izņemot parastās kalendāriskas ziņas un īsu literāru daļu, sastāv tikai no atsevišķiem rakstiem par cukurbiešu audzēšanu un kultivēšanu. Priekš tā, lai zināmu literāru ražojumu atzitu par izdotu „techniskos nolūkos“, pietiek, ja tādā ražojumā galveno un noteicošo vietu ieņem tādu rakstu kopoījums, kuŗi satur speciālas tehniskas pamācības un ziņas, un ja no šo rakstu kopoījuma redzams, ka izdevuma mērķis bijis izplatīt pamācības par līdzekļiem un paņēmieniem kādas vispārderīgas darbības nozarē: par tādu nozari, protams, jāuzskata arī cukurbiešu audzē-

šana un kultivēšana Latvijā. Vai un cik tālu kalendārā ievietotie raksti faktiski sasnieguši vai bijuši derīgi uzstādītā mērķa sasniegšanai, — šāds apstāklis no aprādītā likuma panta viedokļa svara nekrit. Tāpat minētā panta piemērojāmību nevarēja izslēgt norādījums, ka Lauksaimnieku centrālbiedrība pret minētā kalendāra izplatīšanu izturējusies noraidoši un ka kalendārs izdots peļņas nolūkā. Nodibinot no vienas puses, ka tiesājamā izdotais kalendārs gan saturējais galvenā kārtā tādu rakstu kopojumu, kuŗos izpaudušās tehniskas pamācības zināmā lauksaimniecības nozarē, bet norādot spriedumā, ka tiesājamam likuma par autora tiesībām 39. p. nosacījumi nav piemērojami vienīgi tādēļ, ka visi kalendārā ievietotie raksti (tā tad arī privātsūdzētāja Peniķa raksts) bijuši „nemākulīgi”, „pavīrši” un pat, zināmā mērā, kaitīgi, un ka tiesājamais kalendāru izdevis peļņas interesēs, Tiesu palāta aprādītā panta piemērojāmību nostādījusi atkarībā no pazīmēm, kuŗām ar minētā panta saturu un izpratni nav sakara. Tādos apstākļos palātas spriedums nav saskārojams ar Kriminālproc. lik. 810. un 950. p. un likuma par autora tiesībām jau norādītiem nosacījumiem un nav atstājams spēkā, kādēļ Senāts, pamatojoties uz Kriminālproc. lik. 932. p. un 949. p., noteicis; Tiesu palātas spriedumu atcelt un uzdot viņai lūkot cauri lietu no jauna citā tiesas sastāvā.

44. 1935. g. 30. martā. Zemkopības ministrijas kasācijas sūdzība par Rīgas apgabaltiesas 1934. g. 10. oktobra spriedumu Jāņa Brengmana apsūdzībā pēc 1903. g. Sodu lik. 581. p. (L. № 226.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors A. Gubens; referē senātors F. Zilbers; atziņumu dod virsprokurora biedrs F. Blūms.

Austra Brengmanis cēla apsūdzību pret savu vīru Jāni Brengmani par to, ka viņš piesavināšanās nolūkā paņēmis un pārdevis viņai no valsts par 1/3 taksas piešķirtos būvmateriālus no viņas meža, paturot par materiāliem ienemto naudu savā labā. Arī Cēsu virsmežziņis uzturējis apsūdzību pret Brengmani par to pašu nodarījumu un cēlis arī civilprasību pret apsūdzēto Brengmani par Ls 471,62, t. i. par nocirsto un

aizvesto koku vērtības atlidzināšanu, atvelkot no tās 1/3, kuŗa samaksāta par šiem materiāliem pie fonda zemes un uz tās augošā meža pārdošanas Austrai Brengmanis par 1/3 daļu no meža taksētās vērtības, saskaņā ar 1930. g. 30. decembra likumu (1930. g. 197) par valsts kredītiem un pabalstiem lauksaimniecības būvniecībai. Saskaņā ar šā likuma 11. pantu, uz šī likuma pamata saņemtie būvmateriāli, līdz to iebūvēšanai attiecīgās ēkās, ir valsts īpašums. Šos materiālus aizliegts atsavināt vai izlietot citām vajadzībām bez Zemkopības ministrijas atļaujas, bet par šā panta noteikumu pārkāpumiem vainīgie sodāmi pēc 1903. g. Sodu lik. 607². panta.

Miertiesnesis sodījis Jāni Brengmani pēc 1903. g. Sodu lik. 581. p. 1. d. un piespriedis no viņa par labu Zemkopības ministrijas Mežu departamentam Ls 471,62.

Apgabaltiesa atcēlusi miertiesneša spriedumu un attaisnojusi apsūdzēto Brengmani aiz tā apsvēruma, ka jaunsaimniecība „Ilgas” 87F uz izpirkšanas līguma pārgājusi Austras Brengmanis īpašumā, kādēļ tur augošais mežs vairs nepiederot valstij, un īpašnieces Austras Brengmanis rīcības tiesības par jaunsaimniecībā augošu un viņai piešķirto mežu esot aprobežotas vienīgi saskaņā ar izpirkšanas līguma 3. p. c punktu. Tādēļ arī valsts vairs nevarot skaitīties ne par sūdzētāju, ne civilprasītāju šai lietā. Ja arī būtu izcirsts izpirkšanas maksā ievērtētais mežs, tad vienīgi Valsts zemes bankai būtu tiesības prasīt pirms termiņa visa aizdevuma vai daļas atmaksu. Bez tam, tiesa atradusi, ka lietā trūkstot noteiktu pierādījumu tam, ka apsūdzētais būtu rīkojies pretēji savas sievas Austras Brengmanis gribai un aizliegumam un ienakumu no pārdotā mežu materiāla paturējis savā labā, bet nevis izlietojis saimniecības vajadzībām.

Zemkopības ministrijas pilnvarnieks savā kasācijas sūdzībā norāda, ka apgabaltiesa atstājusi neievērotu likuma par valsts kredītiem un pabalstiem lauksaimniecības būvniecībai (1930. g. 197) 11. panta noteikumu, ka arī piešķirtais par 1/3 taksas mežs paliek valsts īpašumā līdz koku iebūvēšanai attiecīgās ēkās; nesot ņēmusi vērā arī Viet. civillik. 3004. p. piezīmes nosaci-

jumus, ka lietu tiesības, kas noteiktas ar likumu, pastāv spēkā arī bez ieraksta zemes grāmatās, un nepareizi esot arī sprieduma motīvi jautājumā par ieņemtas naudas izlietošanu saimniecības vajadzībām un apsvērumi par to, ka apsūdzētais nav rīkojies pretēji Austras Brengmanis gribai, jo likums vispār aizliedzot par $\frac{1}{3}$ takses pārdotos mežu materiālus izlietot citām vajadzībām, un apsūdzētam pašam bijis jāpierāda, ka ieņemto naudu viņš izlietojis saimniecības vajadzībām.

Izskatot lietas materiālus, Senāts atrod sekojošo: Apgabaltiesas atzinums, ka ar „Igu“ jaunsaimniecības 87 F korroborēšanu uz Austras Brengmanis vārda Cēsu-Valkas zemes grāmatu nodaļā 1930. gada 22. augustā visas īpašuma tiesības uz minētās jaunsaimniecības zemi un uz tās augošo jaunsaimniecībai piešķirto mežu pārgājušas no pārdevējas — valsts uz pircēju Austru Brengmanis, — pilnīgi atbilst apgabaltiesas akts lapās 30 un 31 esošām izpirkšanas līguma noraksta tekstam. Arī spriedumā pievestā norāde uz izpirkšanas līguma 3. p. c punktu attaisno iepriekš minēto atzinumu. 3. pantā norādīts, ka bez Zemes bankas atļaujas jaunsaimniecības ieguvējs, starp citu, nedrīkst atsavināt un nocirst izpirkšanas maksa ievērtēto mežu, bet šā līguma noteikumu nepildīšanas sekas paredzētas turpat 3. pantā: līguma noteikumu nepildīšanas gadījumā Zemes bankai ir tiesība prasīt pirms termiņa visa aizdevuma vai daļas atmaksu. Izpirkšanas līgumā īpašuma tiesības uz mežu un meža materiāliem, līdz to iebūvei ēkās, nav atstātas valstij un līguma slēgšanas laikā tādas tiesības arī neparedzēja kāds atsevišķs likums. Nepelna ievērtības arī kasācijas sūdzības norādījumi uz Viet. civillik. 3004. p. piezīmi un uz 1930. gada 30. decembra likuma (1930. g. 197) par valsts kredītiem un pabalstiem lauksaimniecības būvniecībai 11. panta noteikumu, ka saņemtie būvmateriāli (par $\frac{1}{3}$ takses vērtības nomaksu) līdz to iebūvēšanai attiecīgās ēkās ir valsts īpašums. Tā paša likuma 4. p. piezīme gan nosaka, ka būvkokus saimniecība var saņemt par $\frac{1}{3}$ takses arī no tai piešķirtā meža, un likuma par mežu likvidēšanu uz piešķirtās fonda zemes (1925. g. 103) 2. pants arī noteica, ka meža ieguvējam

meža pirkšanas summu var ieskaitīt arī izpirkšanas maksā, bet 1930. gada 22. augustā, kad tika korroborēts izpirkšanas līgums starp Zemkopības ministriju un Austru Brengmanis par „Igu“ 87 F saimniecību, vēl nemaz nebija izdots 1930. gada 30. decembra likums (1930. g. 197) un nebija spēkā šā likuma 11. panta noteikums, ka par $\frac{1}{3}$ takses vērtības iegūtais meža materiāls paliek valsts īpašumā līdz tā iebūvēšanai attiecīgās ēkās. Līdz minētā likuma izdošanai un spēkā nākšanai attiecības starp valsti un mežu materiālu pircējiem pēc $\frac{1}{3}$ takses vērtības rēgulēja 1925. gada 5. jūnija likums par valsts kredītiem lauksaimniecības būvniecībai (1925. g. 113), un šis likums neparedzēja, ka par $\frac{1}{3}$ takses cenu iegūtie materiāli paliktu valsts īpašumā līdz to izlietošanai tam nolūkam, kādam tie bija izsniegti. Šā pēdējā likuma 6. pants gan aizliedza saņemtos būvkokus izlietot citām vajadzībām, bet šā noteikuma neievērošanas sekas bija tikai administratīvā kārtība uzliekams naudas sods. Ja apgabaltiesa konstatējusi, ka savu jaunsaimniecību līdz ar piešķirto mežu uz tās Austru Brengmanis ieguvusi vēl līdz 1930. gada 30. decembra likuma spēkā nākšanai, tad apgabaltiesas atzinums, ka Mežu departamentu šajā lietā nevar uzskatīt nedz par apsūdzētāju, nedz par civilprasītāju, loģiski izriet no viņa pamatā liktiem apstākļiem un to apsvērumiem un nerunā pretim arī Viet. civillik. 871. p. norādījumiem par īpašuma tiesību robežām. Līdz ar sacīto atkrit arī visi pārējie Zemkopības ministrijas pilnvarnieka norādījumi kasācijas sūdzībā uz sprieduma motīviem jautājumos, vai apsūdzētais rīkojies saskaņā ar zemes īpašnieces gribu un kur viņš lēis par pārdotiem meža materiāliem ieņemto naudu. Zemes īpašniece — cietusē Austru Brengmanis nav pārsūdzējusi apgabaltiesas spriedumu, bet attiecībā uz Zemkopības ministrijas tiesībām un lomu šinī lietā apgabaltiesas spriedums atbilst Kriminālproc. lik. 141. un 152. p. prasībām.

Neatrodot iemeslu pārsūdzētā sprieduma atcelšanai, Senāts, pamatojoties uz Kriminālproc. lik. 205. p., nolēmj: Zemkopības ministrijas kasācijas sūdzību atraidīt.

45. 1935. g. 13. aprīlī. Finanču ministrijas Nodokļu departamenta kasācijas sūdzība par Jelgavas apgabaltiesas 1934. gada 6. novembra spriedumu Ksenijas Borisovs apsūdzībā pēc Sodu lik. par akc. not. pārk. 46. p. (L. № 339.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors A. Gubens; referē senātors J. Balodis; atzinumu dod virsprokurora biedrs F. Blūms.

Saskaņā ar 1933. g. 12. oktobra pārgrozījumiem un papildinājumiem Sodu likumā par akcīzes noteikumu pārkāpumiem (Lkr. 1933. g. 239) ir grozīts minēto Sodu lik. 54. pants tādejādi, ka jautājumā par recidīva pazīmēm Nodokļu departamenta spēkā ņākušie lēmumi par vainīgo sodīšanu pielīdzināti tiesu spriedumiem. Šie likuma papildinājumi un pārgrozījumi stājušies spēkā 1933. g. 28. oktobrī. Konkrētā lietā tiesājamā Ksenija Borisovs, kas saukta pie atbildības pēc Sodu lik. par akc. not. pārk. 46. p. pazīmēm par 1933. g. 21. decembrī izdarītu pārkāpumu, pēc apgabaltiesas konstatējuma, pirms tam pakāpeniski trīs reizes sodīta ar Nodokļu departamenta lēmumiem par līdzīgiem pārkāpumiem. Atrodot, pie tāda lietas stāvokļa, ka tiesājamai nevar uzlikt sodu kā par atkārtotu pārkāpumu tādēļ vien, ka Borisovs nav agrāk sodīta ar tiesas spriedumiem, apgabaltiesa nav ņēmusi vērā minētos akcīzes sodu likuma pārgrozījumus recidīva noteikšanas ziņā, kādēļ pārsūdzētais spriedums Kriminālproc. lik. 152. p. un arī Sodu lik. par akc. not. pārk. 54. p. pārkāpuma dēļ nav atstājams spēkā.

Pamatojoties uz Kriminālproc. lik. 205. un 210. p., Senāts nolēmj: Jelgavas apgabaltiesas spriedumu atcelt un uzdot viņai likot cauri lietu no jauna citā tiesas sastāvā.

46. 1935. g. 13. aprīlī. Rīgas pilsētas valdes kasācijas sūdzība par Rīgas apgabaltiesas 1935. g. 11. februāra spriedumu Dāvida Fridmaņa apsūdzībā pēc Sodu lik. 234. un 235. panta. (L. № 340.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors A. Gubens; referē senātors F. Zilbers; atzinumu dod virsprokurora biedrs F. Blūms.

Rīgas pilsētas valdes Veselības nodaļa cēla apsūdzību pret Krievijas-Baltijas lopu

produktu izmantošanas akciju sabiedrības atbildīgo vadītāju Dāvidu Fridmani par to, ka viņš bez vajadzīgās atļaujas ierīkojis sanitārā ziņā nepiemērotās telpās slepenu zarnu noliktavu un glabājis tur 63 mucas ar dažādām pusapstrādātām un apstrādātām zarnām, nepietiekoši iztīrītām, saturošām mēslu atliekas un pilnīgi nederīgām desu izgatavošanai. Rīgas pilsētas valdes Veselības nodaļa lūgusi sodīt Fridmani par šādu rīcību pēc Sodu lik. 156., 234., 235. un 333. panta.

Miertiesnesis, kā redzams no viņa sprieduma, pamatojoties uz liecinieku Miķelsona, Rusova un Bedera liecībām un ekspertīzes datiem, konstatējis, ka apsūdzētais Fridmanis bojātās zarnas glabājis minētās akciju sabiedrības noliktavā jau no 1932. g. Bet Aronšteins un Špringenfelds, kuņiem, pēc Fridmaņa paskaidrojuma, piederējušas 68 mucas ar nederīgām zarnām, vēl bijuši minētās akciju sabiedrības dalībnieki un šās zarnas kā savu paju ienesuši akciju sabiedrības kopīgā kapitālā; ka no Aronšteina un Špringenfelda ienestām zarnām cērigās tikušas atlasītas un laistas pārdošanā, bet atlikušās nederīgās 68 mucās glabātas akciju sabiedrības noliktavā; ka zarnu glabātuve Fridmanim nebijusi atļauta un arī telpas nebijušas piemērotas šim nolūkam, un ka Fridmaņa lūgums atļaut ierīkot tajās telpās zarnu tīrītavu, ticis noraidīts. Par šādu rīcību miertiesnesis sodījis Fridmani, uzltekot tam sodu pēc Sodu lik. 234. un 235. panta.

Apgabaltiesa atcēlusi miertiesneša spriedumu un attaisnojusi Fridmani, motivējot savu spriedumu ar to, ka zarnas noziedzīgā nodarījuma atkļāšanas laikā piederējušas ne akciju sabiedrībai, bet trešām personām: Aronšteinam un Špringenfeldam, ka akciju sabiedrība pati par tām arī ziņojusi Veselības nodaļai, un ka lietā trūkstot pierādījumu tam, ka apsūdzētais būtu glabājis zarnas pārdošanai.

Šie apgabaltiesas sprieduma motīvi ir nepareizi. Pret Fridmani ierosināta apsūdzība pēc Sodu lik. 156., 234., 235. un 333. panta pazīmēm, un tās miertiesnesis arī saskatījis apsūdzētā rīcībā. Miertiesnesis nav attaisnojis Fridmani apsūdzībā par to, ka viņš bez vajadzīgās atļaujas un ne-

piemērotās telpās ierīkojis slepenu zarnu noliktavu un glabājis tajā mēslus saturošas un nederīgas zarnas, pretēji pastāvošiem noteikumiem (333. un 156. p.), tikai sodu viņam uzlicis pēc Sodū lik. 234. un 235. p., kuŗi paredz bargāku sankciju. No Sodū lik. 234. un 235. panta sastāva viedokļa ir nenozīmīgs jautājums par to, kas ir šajos pantos minēto priekšmetu īpašnieks, jo īpašuma pazīme nav minēta šo pantu dispozitīvās daļās, un tautas veselību vienādi apdraud kā savu, tā citu piederošu ne-tīru ēdamvielu vai dzērienu glabāšana pārdošanai vai pārdošana, vai sevišķu noteikumu pārkāpšana, kas izdoti tautas veselības aizsardzībai par zināmu priekšmetu izgatavošanu, glabāšanu pārdošanai vai pārdošanu. Apgabaltiesas atzinums, ka nesot pierādīta bojāto zarnu glabāšana pārdošanai, runā tieši pretī liecinieka Bedera un Rusova liecību saturam. Uz šīm liecībām, starp citu, miertiesnesis bija pamatojis savu nosodošo spriedumu. No Bedera liecībām apgabaltiesa ņēmusi vērā tikai pēdēja teikuma saturu, tāpat kā no Rusova liecībām apsvērta tikai daļa, pretēji Kriminālproc. lik. 141. p. prasībām, bet apsūdzība pēc Sodū lik. 156. un 333. panta palikusi pavisam bez izskatīšanas, kaut gan, atkritot dažām 234. p. pazīmēm, eventuāli, varētu būt runa vēl par 156. un 333. panta sastāvu, raugoties pēc katras konkrētas lietas apstākļiem. Izejot no lietas dalībnieka sūdzībā un miertiesneša spriedumā minētiem kvalificējumiem, apgabaltiesa meklējusi apsūdzētā rīcībā šos kvalificējumus minēto noziedzīgo nodarījumu pazīmes, nepārbaudot, vai lietas dalībnieki un miertiesnesis pareizi kvalificējuši apsūdzētā rīcību. Pārkāpjot Kriminālproc. lik. 141. un 152. pantu, apgabaltiesa sava sprieduma izvairījusies noskaidrot pat Sodū lik. 234. p. pazīmes apsūdzētā rīcībā, nemaz nepaceļot un nedodot atbildes uz jautājumiem, kādā likuma vai saistošu noteikumu nosacījumi tautas veselības aizsardzībai pastāv par zarnu izstrādāšanu un glabāšanu pārdošanai vai pārdošanu (piem., likums par lopkautuvēm un gaļas izmeklēšanas stacijām — 1927. g. 38 — 1, un 4. p., Noteikumi kaujamo lopu, gaļas un pārējo animālo uzturvielu izmeklēšanai „Vald. Vēstn.” 1934. g. 187. num. — XVII. nod. lit.

B p. 10. un 12. u. t. t., pilsētas domes saistošie noteikumi, noteikumi par rūpniecības un tirdzniecības uzņēmumu ierīkošanu u. t. t.). Apgabaltiesa nav ievērojusi Kriminālproc. lik. 152. p. 4. punkta prasības, un viņas spriedums atceļams.

Pamatojoties uz Kriminālproc. lik. 205. un 210. p., Senāts nolēma: Rīgas apgabaltiesas spriedumu atcelt un uzdot viņai lūkot cauri lietu no jauna citā tiesas sastāvā.

47. 1935. g. 30. martā / 4. maijā. Rīgas apgabaltiesas prokurora biedra kasācijas protests par tās pašas tiesas 1934. g. 30. jūlija spriedumu Romana Lavicka apsūdzībā pēc Sodū lik. 255. un 399. panta. (L. № 3.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors A. Gubens; referē senātors J. Balodis; atzinumu dod virsprokurora biedrs F. Blūms.

Lietas faktiskā puse bijusi tā, ka tiesājamais Lavickis, būdams Rīgas ielu dzelzceļa vagona mašīnists un vadidams 1933. gada 11. oktobrī ielu dzelzceļa vagonu pa Jāņa Asara ielu, nav vagonu pieturējis obligātoriskā pieturas vietā un braucis tai garām, kādu noteikumu neievērošanas dēļ viņa vadītais vagonš sadūries ar Sarkanā Krusta slimnīcas ātrās palīdzības automobili, kādā sadursmē vagonam un automobilim nodarīti bojājumi. Miertiesnesis, kuŗa iztiesāšanā nodota minētā lieta, konstatējis Lavicka rīcību Sodū lik. 255. p. 1. d. un 399. p. paredzētās pazīmes un sodījis Lavicki par katru pārkāpumu atsevišķi un arī pēc kopības ar Ls 50.— vai maksātspējas gadījumā ar 14 dienām aresta. Lietu iztiesājot tiesas otrā instancē, prokurora biedrs aizrādījis, ka tiesājamais, kā Rīgas pilsētas dienestā esoša persona, nav izpildījis viņa darbībai izdotus saistošus noteikumus, par kādu viņa nolaidību tikusi traucēta satiksmes drošība, kādēļ lūdzis aicināt nopratināšanai attiecīgu lietpratēju, atzīt lietu par piekritošu vispārējām tiesu iestādēm un, atceļot miertiesneša spriedumu, nodot lietu virzīšanai likumīgā kārtībā. Šo lūgumu apgabaltiesa atstājusi bez ievērības, bet, atceļot miertiesneša spriedumu, attaisnojusi Lavicki Sodū lik. 399. un 255. pantā paredzēto pārkāpumu sastāva trū-

kuma dēļ. Apgabaltiesas spriedums nav atzīstams par pareizu. Savā spriedumā pati apgabaltiesa norādījusi, ka ielu dzelzceļu kustības drošību aizsargā sevišķi likuma vai saistošo noteikumu nosacījumi, kas uzliek pienākumu šo dzelzceļu kalpotājiem būt sevišķi uzmanīgiem dzelzceļu ekspluatācijā. Ja minētie kalpotāji savā nodarbībā nav izpildījuši likuma vai saistošo noteikumu nosacījumus un rezultātā ir tikuši apdraudēti satiksmes drošība, viņi saucami pie atbildības pēc Sodū lik. 537. p. 2. punkta un 536. p. Lietas par šādiem nodarījumiem, ņemot vērā Kriminālproc. lik. 39. p. 1. punktu, nepiekrīt mīrtiesu iztiesāšanai. Nopratinātais iepriekšējā izmeklēšanā lietpratējs Zilmanis (iepr. izm. 18. akts) gan devis atzinumu, ka sadursmē nav cietuši tramvaja pasažieri, nedz arī citas personas, un ka no šī viedokļa ielu dzelzceļu satiksmes drošība konkrētā gadījumā nav bijusi apdraudēta, bet minētais eksperts nav, saskaņā ar Kriminālproc. lik. 133. p. nosacījumiem, izsaukts nopratināšanai tiesas sēdē. Spriedumā palicis nenoskaidrots un nav pietiekoši apsvērts prokurātūras pārstāvja ierosinātais jautājums, vai saistošo noteikumu neievērošana, kuras rezultātā aiz notikušās sadursmes uz laiku radies ielu dzelzceļu satiksmes traucējums, neatkarīgi no tā, ka nav cietusi personu veselība vai dzīvība, nav uzskatāms par tādu šīs satiksmes drošības apdraudējumu u. par kuŗu ir runa minētā Sodū likuma pantā, bet atkarībā no tā bija apspriežams arī jautājums par lietas piekritību. Šāda jautājuma apspriešanai apgabaltiesas, kā apellācijas instances tiesas sēdē nevarēja būt par šķērslī tas apstākļi, ka apgabaltiesas I. kriminālnodaļa savā 1934. g. 21. marta rīcības sēdē bija izbeigusi pret Lavicki pēc Sodū lik. 537. p. pazīmēm ierosināto iepriekšējo izmeklēšanu Kriminālproc. lik. 312. p. kārtībā, pierādījumu trūkuma dēļ; tāds tiesas lēmums nav pielīdzināms tiesas attaisnojošam spriedumam, bet tas var tikt revidēts, klātpienākot jauniem pierādījumiem. Uz tādiem apstākļiem, kā tas vērojams no apgabaltiesas lietvedības (apgabalt. akts, 21. lapp.), ir norādījis prokurātūras pārstāvis pie lietas iztiesāšanas.

Atrodot, ka aprādīto apsvērumu dēļ pārsūdzētais spriedums nav atstājams spēkā, Senāts, pamatojoties uz Kriminālproc. lik. 205. un 210. p., nolēmj: Rīgas apgabaltiesas spriedumu atcelt un uzdot viņai lūkot cauri lietu no jauna citā tiesas sastāvā.

13. 1935. g. 4. maijā. Pēc Sodū lik. 262. p. 1. d. apsūdzētā Indriķa Bergmana kasācijas sūdzība par Rīgas apgabaltiesas 1935. g. 7. februāra spriedumu. (L. № 395.)

Sēdī vada priekšsēdētājs senātors A. Gubens; referē senātors F. Zilbers; atzinumu dod virsprokurora biedrs F. Blūms.

Apgabaltiesa sodījusi Indriķi Bergmanu pēc Sodū lik. 262. p. 1. d. par to, ka viņš 1933. g. 10. augustā jūrā pie Daugavas ietekas, netālu no mola galiem, zivju saudzēšanas iecirkņa robežās, zvejas nolūkā ievietojis divus lašu tīklus. Apsūdzētais taisnojis ar to, ka minētā vietā zvejas tiesības viņam korborētās vēl 1875. gadā uz viņa zemes izpirkšanas līguma pamata. Apgabaltiesa atzīmusi, pamatojoties uz Senāta Krim. kas. dep. 1934. g. 15. augusta rīkojuma šīnī lietā, ka ar Zvejniecības likuma (1931. g. 59) 11.—16. p. spēkā stāšanos privātpersonu zvejas tiesības kā savā īpašumā ūdeņos, tā arī svešos ūdeņos, kur tādas zvejas tiesības viņam korborētās, ierobežotas ar minētā likuma 11.—16. p. nosacījumiem, kādēļ arī apsūdzētam Bergmanim nebijusi tiesība zvejot tajā Daugavas ietekas daļā un jūrā, kur, uz Zvejniecības likuma 13. panta pamata, noteikta zivju saudzēšanas josta.

Kasācijas sūdzībā notiesātā Bergmana pilnvarnieks lūdz atcelt spriedumu, atrodot, ka apgabaltiesa nepareizi iztulkojusi ka Zvejniecības likuma 13. p. tā arī Viet. civillik. 708., 979., 1087., 1089., 1098. un 1102. p., jo uz korborētām svešos ūdeņos zvejas tiesībām Zvejniecības likuma 13. pants nevarot tikt attiecināts, un šādas zvejas tiesības, pēc sūdzētāja ieskata, varētu tikt atņemtas viņu īpašniekam vienīgi saskaņā ar 1923. g. likumu par nekustamas mantas piespiedu atsavināšanu valsts vai sabiedriskām vajadzībām.

Šādam ieskatam trūkst pamata pastāvošos likumos.

Likuma par nekustamas mantas piespiedu atsavināšanu valsts vai sabiedriskām vajadzībām (1923. g. 59) nosacījumi, kā redzams jau no minētā likuma virsraksta un sevišķi no tā 1., 10., 16. un 18.—20. p., piemērojami vienīgi gadījumiem, kad valsts vai sabiedriska iestāde pārņem nekustamu īpašumu piespiedu kārtā savā rīcībā, lai to tādā vai citādā ceļā ekspluatētu. Visos šos gadījumos atsavināmais objekts maina īpašnieku. Medību un zvejniecības likumi, turpretim, tikai ierobežo korroborētas tiesības uz nekustamo mantu publisku interešu labā — medījumu un zivju saudzēšanas un nārsta aizsardzības nolūkos, noticeot medīšanas vai zvejošanas laiku, putnu un zivju sugas, zivju saudzēšanas joslas un iecirkņus, kur zveja noliegta pavisam vai daļai. Tādēļ pretēji kasācijas sūdzības norādījumiem nevar būt runa par to, ka varētu tikt piemērots 1923. gada likums par nekustamas mantas piespiedu atsavināšanu valsts vai sabiedriskām vajadzībām sakarā ar zvejniecības likuma spēkā nākšanu tiem nekustamo īpašumu vai servitūtu īpašniekiem, kuŗu tiesības ar šo likumu, sevišķi ar tā 13. pantu, ierobežotas ar to, ka tajos ūdeņos, kuŗos viņiem bija tiesība zvejot, ar šā likuma spēkā stāšanās nebija tiesības rīkoties pēc vecās kārtības. Privattiesiska rakstura norma nevar kollidēt ar publiski tiesiska rakstura Zvejniecības likuma 11.—16. p. nosacījumiem. Zivju saudzēšanas un nārsta aizsardzības nolūkos Zvejniecības likuma 13. panta nosacījumi ir katēgoriski, neparedz nekādu izņēmumu un nedod pamata runāt par 1923. g. 24. maija likuma par nekustamas mantas piespiedu atsavināšanu nosacījumu piemērošanu ar zvejniecības likumu ierobežotiem privattiesību subjektiem. Šādas īpašuma tiesības ierobežojumus paredz arī Viet. civillik. 708. un sevišķi 979. p. un tā 2. piezīme, kuŗa tieši norāda uz lietisko tiesību, tā tad arī servitūtu tiesību ierobežojumiem, kuŗi paredzēti Latvijas dzelzceļu likuma 154.—155. p., bet Zvejniecības likuma 13.—16. p. nosacījumi ir pilnīgi analogi minētiem dzelzceļu likuma nosacījumiem.

Neatrodot iemeslu pārsūdzētā sprieduma atcelšanai, Senāts, pamatojoties uz Krimi-

nālproc. lik. 205. p., nolēmj: Indriķa Bergmaņa kasācijas sūdzību atraidīt.

49. 1935. g. 4. maijā. Pēc Sodu lik. 49. p. un 415. p. 1. d. apsūdzētā Konstantīna Elsta kasācijas sūdzība par Tiesu palātas 1935. g. 2. marta spriedumu. (L. № 404.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors A. Gubens; referē senātors F. Zilbers; atzinumu dod virsprokurora biedrs F. Blūms.

Apstiprinot apgabaltiesas spriedumu, Tiesu palāta sodījusi Konstantīnu Elstu pēc Sodu lik. 49. p. un 415. p. 1. d. par to, ka viņš, uzkūdīts no citas personas — Zaģera, pārtaisījis Boleslava Igauna parakstītu vekseli par Ls 255,— ar maksāšanas termiņu 1930. g. 15. decembrī, pārstripojot vekselā termiņa uzrakstu vekselā blankas augšējā stūrī „15. decembrī 1930. g.” un ierakstot tā vietā termiņu „2. janvārī 1931. gadā”, apzinoties, ka šo vekseli Zaģers nodomājis izlietot par istu, pēc kam Zaģers šo vekseli kā istu nodevis protestam un piedzišanai. Pievienojoties apgabaltiesas sprieduma motīviem, Tiesu palāta konstatējusi, ka Zaģera rokās nonākusi Boleslava Igauna parakstīta vekselā blankete ar atzīmi tās augšējā stūrī, ka vekselā termiņš ir 1930. gada 15. decembrī. Šī blankete nonākusi Zaģera rokās jau pēc šā maksāšanas termiņa notecēšanas, un nolūkā panākt tādus apstākļus, lai būtu iespējams protestēt vekseli, aizpildot ar tekstu minēto blanketi, Zaģers arī uzkūdiis Elstu pārstripot minēto uzrakstu par maksāšanas termiņu 15. decembrī 1930. gadā un tā vietā ierakstīt citu termiņu: „2. janvārī 1931. gadā”, ko Elsts arī izdarījis un aizpildījis vekselā blanketi un arī ar tekstu un maksāšanas termiņu „2. janvārī 1931. gadā”, pēc kam Zaģers vekseli izlietojis kā istu. Atzinumu, ka Elsts rīkojies tieši, zinādams par Zaģera nolūku izlietot vekseli ka istu, un ka Elsts arī apzinājies savas rīcības sekas un nozīmi, Tiesu palāta pietiekoši plaši un loģiski pareizi motīvējusi savā spriedumā.

Nepelna ievēribas Elsta kasācijas sūdzībā izteiktais ieskats, it kā viņa rīcībā nebūtu saskatāmas noziedzīga nodarījuma pazīmes tādēļ, ka vekselā augšējā stūrī ar skaitļiem apzīmētais vekselā termiņš neietilpstot vekselu likuma 3. pantā pare-